

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2024. GODINU

Sarajevo, juli 2025. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II	REZIME PREPORUKA DATIH ZA 2024. GODINU	7
III	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI	10
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	10
2.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	10
3.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	11
4.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	11
5.	NADLEŽNOST, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE.....	14
5.1.	Aktivnosti iz okvira nadležnosti rada Ministarstva	16
6.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	16
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	19
7.1.	Pregled prihoda i primitaka	20
7.1.1.	Prihodi od naknada i taksi	20
7.1.2.	Donacije – transferi iz inostranstva	23
7.2.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	24
7.2.1.	Bruto plaće.....	25
7.2.2.	Izdaci za upotrebu vozila	27
7.2.3.	Unajmljivanje imovine i opreme	29
7.2.4.	Ugovorene usluge.....	29
7.2.5.	Kapitalni izdaci	31
7.2.6.	Višegodišnji projekti i programi posebnih namjena	32
7.3.	Bilans stanja	32
7.3.1.	Sredstva	33
7.3.2.	Obaveze	38
7.3.3.	Popis sredstava i obaveza.....	39
8.	ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA	41
8.1.	Eksterni premještaj i direktno preuzimanje državnih službenika.....	41
8.2.	Obavljanje poslova drugog radnog mjesta	42
8.3.	Interni premještaji i unapređenja	43
8.4.	Upućivanje zaposlenih na rad u DKP	44
8.5.	Ugovori o djelu.....	44
9.	JAVNE NABAVKE	45
9.1.	Nabavka usluga otklanjanja kvarova na sistemu hlađenja u objektu Ministarstva	45
9.2.	Nabavka usluga interneta	46
9.3.	Nabavke u DKP-ovima	47
9.4.	Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma	48
10.	IT REVIZIJA	48
11.	SUDSKI SPOROVI	49
12.	OSTALO – REVIZIJA DKP-OVA.....	50
13.	KOMENTARI MINISTARSTVA NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	51
PRILOZI		51

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu obavljene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2024. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, te analizu izvršenja budžeta - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u paragrafu Osnova za mišljenje s rezervom, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2024. godine, te prihode i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. nismo u mogućnosti potvrditi tačnost finansijskih izvještaja u dijelu stalnih sredstava, potraživanja i obaveza Ministarstva s obzirom na to da popisom sredstava i obaveza nisu usklađena stvarna stanja sa stanjima u Glavnoj knjizi (tačka 7.3. Izvještaja).*

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 – Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna pitanja revizije. Ta pitanja opisujemo u našem izvještaju o obavljenoj reviziji, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da o datom pitanju ne treba izvijestiti u našem izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile javnu dobrobit od takvog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2024. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u paragrafu *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2024. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1) *uplata donatorskih sredstava nije izvršena na način predviđen zakonskim propisima (tačka 7.1.2. Izvještaja).*

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 – Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje³

Ne izražavajući dalju rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na:

- *nedostatke kod procesa transfera konzularnih prihoda (tačka 6.2.1. Izvještaja),*
- *realizaciju izdataka po osnovu korištenja službenih vozila (tačka 7.2.2. Izvještaja),*
- *neefikasnost u realizaciji višegodišnjih kapitalnih ulaganja (tačka 7.2.6. Izvještaja),*
- *procedure zapošljavanja, angažovanja osoba po ugovorima o djelu i davanje ovlaštenja za obavljanje drugih poslova nisu bile transparentne i u potpunosti usklađene sa zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast (tačka 8. Izvještaja),*
- *nedostatke i slabosti u procesu javnih nabavki (tačka 9. Izvještaja),*
- *sudske sporove i potencijalne obaveze po osnovu istih (tačka 11. Izvještaja).*

³ Paragraf kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj paragraf se naziva još i "isticanje pitanja".

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 4.7.2025. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GENERALNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II REZIME PREPORUKA DATIH ZA 2024. GODINU

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu dato je 38 preporuka (11 novih i 27 ponovljenih⁴). Od ukupnog broja datih preporuka, 4 preporuke⁵ se odnose na finansijske izvještaje i na usklađenost, 16 preporuka na finansijske izvještaje⁶, a ostale na usklađenost.

U tabeli koja slijedi prikazan je rezime datih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentovani po procesima u okviru pojedinačnih tačaka Izvještaja.

Tabela 1. Rezime datih preporuka za 2024. godinu

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Ministarstvo je dužno osigurati da na sistematizovanim poslovima gdje postoje značajni rizici poslovanja budu zaposlene kompetentne osobe u punom kapacitetu i u kontinuitetu.	P
2	S obzirom na rizike koji se mogu javiti u postupanjima koja nisu predviđena okvirom državne službe, Ministarstvo, pored Kodeksa ponašanja državnih službenika preuzetog od Agencije za državnu službu, treba razmotriti mogućnost donošenja pravila ponašanja diplomata i drugih zaposlenih u službi.	P
3	Ministarstvo je dužno osigurati da se uredsko poslovanje vrši na jednoobrazan način.	P
4	Ministarstvo je dužno poštovati propisane rokove za dostavljanje izvještaja o izvršenju budžeta.	N
5	Ministarstvo treba nastaviti sa kvalitativnim unapređivanjem sadržaja bilješki uz finansijske izvještaje u cilju detaljnijeg izvještavanja o bitnim promjenama tokom godine i stanju imovine i obaveza Ministarstva na 31.12. tekuće godine.	P
6	Ministarstvo treba detaljno analizirati dokument na osnovu kojeg se vrši naplata konzularne takse i sačiniti kvalitetan popis taksi koje se naplaćuju u DKP mreži s jasno definisanim postupanjem u DKP-ovima.	P
7	Ministarstvo je dužno vršiti redovan transfer naplaćenih konzularnih taksi u skladu s Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata i administrativnih taksi i naknada izvršenih putem diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH uz kontrolu stanja novčanih sredstava na konzularnim računima DKP-ova.	P
8	Ministarstvo treba kvartalno vršiti sravnjenje izvršenih uplata i evidentiranih prihoda po pojedinim DKP-ovima s Ministarstvom finansija i trezora BiH u skladu s navedenom Instrukcijom.	P
9	Ministarstvo je dužno da prijem donatorskih sredstava realizuje na osnovu dokumenta donatora kojim se može potvrditi iznos uplaćenih sredstava i njihova namjena.	N
10	Ministarstvo je dužno primjenjivati propise koji se odnose na angažovanje, evidentiranje i plaćanje zaposlenih prilikom prekovremenog rada, što uključuje i preraspodjelu radnog vremena kada god je to moguće, na način kako je to predviđeno važećom odlukom Vijeća ministara BiH.	P
11	Ministarstvo je dužno da odobravanje plaćenog odsustva za vjerske praznike zaposlenim vrši u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH.	N

⁴ Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

⁵ Broj 10,11,16, 31.

⁶ Broj 4,5,6,7,8,9,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26.

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
12	Ministarstvo je dužno da napredovanje zaposlenih u viši unutrašnji platni razred vrši u skladu s Metodologijom za raspoređivanje zaposlenih unutar platnog razreda, poštujući sve odredbe navedenog akta.	N
13	Ministarstvo treba da uskladi klase motornih vozila prema važećem Pravilniku o službenim vozilima za specijalizovane namjene Ministarstva i diplomatsko-konzularnih predstavništava.	N
14	Ministarstvo treba donijeti interni akt o načinu vođenja evidencije o korištenju vozila u skladu sa važećim Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.	N
15	Ministarstvo je dužno kod procesa upotrebe službenih vozila osigurati uredno i dosljedno vođenje svih evidencija o upotrebi vozila koje predstavljaju osnovu za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.	P
16	Potrebno je da Ministarstvo analizira postojeće stanje, napravi plan aktivnosti te zauzme proaktivan stav za realizaciju raspoloživih sredstava za višegodišnje projekte.	P
17	Ministarstvo je dužno kratkoročna potraživanja evidentirati u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.	P
18	Potrebno je, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, utvrditi način evidentiranja izdataka po osnovu plaća i naknada zaposlenih iz Ministarstva sigurnosti BiH koji su privremeno s radnopravnim statusom u ovom Ministarstvu.	P
19	Potrebno je da Ministarstvo sačini analizu dokumentovanosti, strukture i ročnosti potraživanja te provede neophodna knjiženja u cilju iskazivanja tačnih bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima.	P
20	Potrebno je da Ministarstvo, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, riješi pitanje salda na kontu razgraničenih prihoda (kursne razlike).	P
21	Ministarstvo treba sve nekretnine koje su dodijeljene Bosni i Hercegovini u postupku sukcesije imovine bivše SFR Jugoslavije evidentirati u poslovne knjige Ministarstva.	P
22	Za sve viškove sredstava utvrđene popisom potrebno je utvrditi vrijednost i iste evidentirati u poslovne knjige.	P
23	Ministarstvo treba razmotriti dalji status opreme koji nije stavljen u funkciju i u skladu s tim donijeti odgovarajuću odluku.	N
24	Potrebno je da Ministarstvo, prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u Glavnoj knjizi, osigura potpuno poštovanje računovodstvenih pravila i principa kako bi iskazana salda na bilansnim pozicijama bila tačna i odražavala stvarno stanje.	P
25	Ministarstvo treba stavke knjižene na kontima razgraničenih rashoda zatvoriti u toku godine, a nezatvorene stavke evidentirati kao vanredni prihod institucija BiH.	P
26	Ministarstvo treba okončati aktivnosti na usaglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava i obaveza shodno donesenim odlukama rukovodstva nakon popisa i utvrđenim rokovima, kako bi popis sredstava i obaveza za sljedeću godinu bio proveden u skladu s važećim propisima te kako bi bio efikasan i svrsishodan.	P
27	Ministarstvo treba nabavku i trošenje obrazaca stikera viza i putnih listova evidentirati putem konta zaliha.	N
28	U procesu zapošljavanja Ministarstvo treba osigurati poštovanje principa transparentnosti.	N
29	Ministarstvo je dužno da raspoređivanje državnih službenika na upražnjena radna mjesta vrši u skladu sa relevantnim propisima.	P

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
30	Preporučujemo Ministarstvu da uspostavi jasne i transparentne kriterije za napredovanje i interno premještanje zaposlenih.	P
31	Ministarstvo treba osigurati da se ugovori o djelu zaključuju samo u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji su privremenog karaktera i koji se ne mogu smatrati poslovima sistematizovanih radnih mjesta.	P
32	Ministarstvo je dužno postupke nabavki pokretati i provoditi u skladu s Planom nabavki i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora.	P
33	Ministarstvo je obavezno da dosljedno primjenjuje Zakon o javnim nabavkama i postupak iz razloga krajnje hitnosti provodi u okolnostima kojima se opravdava izuzetna hitnost, uz blagovremeno planiranje nabavki.	N
34	Ministarstvo treba provoditi proceduru nabavke usluga interneta i zanoviti stare ugovore.	P
35	Nabavke u DKP-ovima trebaju biti realizovane u skladu s važećim propisima koji regulišu oblast nabavki.	P
36	Ministarstvo je dužno pratiti realizaciju okvirnih sporazuma/ugovora u pogledu isteka ugovora i pravovremenog pokretanja novih procedura javnih nabavki te kontrole fakturisanih cijena.	P
37	Ministarstvo treba, osim finansijskog, uspostaviti i količinsko praćenje zaključenih ugovora što će biti osnova za kvalitetnije planiranje u narednom periodu.	N
38	Preporučujemo Ministarstvu da, kod angažmana stranih državljana u DKP-ovima, ima u vidu i zakonske odredbe iz oblasti radnog prava zemlje domaćina te izbjegne moguće sudske sporove pred stranim sudovima.	P

Status: N-nova, P-ponovljena

Osim navedenog, u Izvještaju je obrađeno i 18 preporuka čija je realizacija, u 2024. godini, ocijenjena kao realizacija u toku, a koje će i dalje biti predmet praćenja⁷.

⁷ Vidjeti tabelu broj 2. u tački 4. Izvještaja

III IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) obavio je finansijsku reviziju za 2024. godinu koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti.

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Ministarstva za 2024. godinu su, pored mišljenja nezavisnog revizora i rezimea datih preporuka za 2024. godinu, prezentovani predmet i cilj revizije, korišteni kriteriji, kao i metode i postupci revizije. Također, ocijenjena je realizacija preporuka iz prethodnih izvještaja i prezentovani su detaljni revizorski nalazi i date preporuke.

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2024. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i odražavaju li bilansi u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise, i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedina značajna pogrešna prikazivanja mogu ostati neotkrivena.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Naime, za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2024. godinu
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Instrukcije o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar – mart, april – juni i juli – septembar 2024. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti

- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o internoj reviziji
- Zakon o obligacionim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu).

3. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Finansijska revizija je provedena u skladu s donesenim godišnjim planom u dvije faze, odnosno obavljanjem prethodne i završne revizije u periodu između oktobra 2024. godine i maja 2025. godine. U skladu s predmetom finansijske revizije i metodologijom rada Ureda za reviziju koja se bazira na Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI), sagledana je prezentovana dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva, utvrđena su područja rizika i ocijenjeno je funkcionisanje sistema internih kontrola po pojedinim procesima radi određivanja revizionog pristupa. Na bazi uzorka je izvršen uvid u knjigovodstvenu dokumentaciju o nastalim poslovnim događajima evidentiranim u poslovnim knjigama Ministarstva. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata koji su vezani za finansijsko poslovanje Ministarstva. Obavljeni su razgovori s rukovodstvom Ministarstva i drugim zaposlenicima u cilju pribavljanja obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima koji su bili predmetom revizije.

4. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

U prethodnim izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji Ministarstva Ured za reviziju je dao preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Tokom obavljanja revizije za 2024. godinu ocijenili smo da je Ministarstvo od ukupno 52 prethodno date preporuke realizovalo 7, 27 preporuka nije realizovalo, a za 18 preporuka je realizacija u toku.

U narednoj tabeli prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 2. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Broj prep.	Ocjena realizacije preporuke iz prethodnih izvještaja	Status
1/2023	Tokom većeg dijela godine nije bilo značajnijih aktivnosti na ažuriranju mape poslovnih procesa, određene aktivnosti su preduzete pred kraj 2024. i 2025. godine. Do perioda obavljanja revizije (april 2025. godine) ažurirani su Mapa poslovnih procesa i Registar rizika, ali nisu uneseni u PIFC aplikaciju.	
2/2023	Donesene su interne procedure stvaranja obaveza u formi pravilnika koji je stupio na snagu danom donošenja tj. 29.07.2024. godine.	
3/2023	Ministarstvo je i tokom 2024. godine sačinjavalo i potpisivalo dokumente mimo elektronskog sistema za upravljanje dokumentima.	

4/2023	Nije korištena mogućnost preraspodjele radnog vremena po osnovu prekovremenog rada pa su i tokom 2024. godine isplaćene naknade za prekovremene sate.	✗
5/2023	U revidiranom uzorku izdataka nisu uočeni nedostaci u vezi sa načinom evidentiranja obaveza za koje će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini.	✓
6/2023	Usvojen je pravilnik o korištenju službenih vozila za specijalizovane namjene nakon pribavljanja saglasnosti Vijeća ministara BiH.	✓
7/2023	U Ministarstvu još uvijek nije osigurano uredno i dosljedno vođenje svih evidencija o upotrebi vozila koje predstavljaju osnovu za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.	✗
8/2023	Utvrđena su manja odstupanja realizovanih kapitalnih izdataka u odnosu na odobrenu namjensku strukturu kapitalnih izdataka.	●
9/2023	Nije bilo aktivnosti Ministarstva u vezi s analizom dokumenta na osnovu kog se vrši naplata takse (Cjenovnik) niti je bilo izmjena u sadržaju, osim instrukcije da se obustavi naplata za duplikat pasoša.	✗
10/2023	Ministarstvo još uvijek nije uspostavilo efikasan sistem i redovan transfer naplaćenih konzularnih taksi kako je definisano internim aktima.	✗
11/2023	Ministarstvu finansija i trezora su dostavljeni podaci za usklađivanje naplaćenih i transferisanih prihoda od konzularnih usluga za prvi i drugi kvartal, ali nisu nam prezentovani dokazi da su po navedenim vršena usklađivanja.	✗
12/2023	Tokom većeg dijela godine su se primjenjivale ranije donesene instrukcije i uputstva o načinu naplate, evidentiranja, transfera konzularnih prihoda i izvještavanje o izvršenim konzularnim uslugama. Ministarstvo je u oktobru 2024. godine donijelo novi interni akt kojim su objedinjene sve dotadašnje instrukcije te će se efekti njegove primjene pratiti u narednom periodu.	●
13/2023	Ministarstvo nije još uvijek evidentiralo pojedine transakcije u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.	✗
14/2023	Ministarstvo je započelo aktivnosti na sačinjavanju analize svih potraživanja od zaposlenih te je pristupilo donošenju rješenja za naplatu određenih potraživanja.	●
15/2023	Ministarstvo je donijelo interni akt o postupanju u vezi s potraživanjima koja su nastala u prethodnim periodima te započelo aktivnosti na donošenju rješenja za naplatu potraživanja.	●
16/2023	Ministarstvo još uvijek nije sačinilo analizu ročnosti potraživanja na osnovu koje bi provelo neophodna knjiženja u cilju tačnog iskazivanja pozicije potraživanja u finansijskim izvještajima.	✗
17/2023	Isplata plaća zaposlenih iz Ministarstva sigurnosti je vršena kao i prethodnih godina, evidentiranjem putem konta potraživanja te na taj način nisu prikazane u izdacima za plaće.	✗
18/2023	Na kontima razgraničenih prihoda od kursnih razlika i dalje su salda koja popisna komisija nije potvrdila kao ispravna.	✗
19/2023	Nekretnine u Keniji i Alžiru su uknjižene, dok su nekretnine u Brazilu i Urugvaju u postupku uknjižbe u zemljišne knjige i nisu evidentirane u poslovne knjige Ministarstva.	✗
20/2023	Nisu uknjižena sva sredstva koja su popisom za 2023. godinu proglašena viškom, a za dio sredstava po popisu za 2024. godinu nije utvrđena vrijednost i nisu donesene odluke o načinu evidentiranja tog viška.	✗
21/2023	Ministarstvo prilikom evidentiranja transakcija nije osiguralo potpuno poštovanje računovodstvenih pravila i principa da bi iskazana salda na bilansnim pozicijama bila tačna i da bi odražavala stvarno stanje.	✗
22/2023	Ministarstvo još uvijek nije zatvorilo stavke knjižene na kontu razgraničenih rashoda u ranijem periodu.	✗

23/2023	Ministarstvo nije okončalo aktivnosti na usaglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava i obaveza shodno donesenim odlukama rukovodstva nakon popisa.	✗
24/2023	Ministarstvo nije popunilo upražnjene pozicije rukovodećih državnih službenika (sekretara i pomoćnika ministra), u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.	✗
25/2023	Ministarstvo nije donijelo interni pravilnik o uslovima i načinu napredovanja i internog premještanja zaposlenih.	✗
26/2023	Nastavljena je praksa zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji su stalnog karaktera.	✗
27/2023	Ministarstvo je pojedine nabavke pokrenulo kasnije u odnosu na plan javnih nabavki.	✗
28/2023	Nisu konstatovani nedostaci po pitanju objave obavještenja o dodjeli ugovora i izvještaja o postupku javne nabavke.	✓
29/2023	Ministarstvo nije provelo proceduru nabavke usluga interneta, niti je zanovilo stare ugovore.	✗
30/2023	Ponovo su utvrđeni nedostaci kod nabavki provedenih u DKP mreži.	✗
31/2023	Pojedine procedure nisu pokrenute pravovremeno, odnosno prije isteka ranije potpisanog ugovora, zbog čega su u periodu do izbora novog dobavljača vršene nabavke bez važećeg ugovora i mogućnosti provjere fakturisanih cijena.	✗
32/2023	U toku su aktivnosti na implementaciji novih web-stranica za sjedište i DKP-ove, kao i aktivnosti uspostavljanja mehanizama efikasnijeg ažuriranja podataka na web-stranicama.	●
33/2023	Mada nije bilo novih tužbi po osnovu angažmana stranih državljana u DKP-ovima, putem ugovora o djelu su i tokom 2024. godine obavljani poslovi za koje je takav način angažmana predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.	✗
1/2022	Ministarstvo je sačinilo Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u toku 2023. godine i dostavilo ga Vijeću ministara BiH radi pribavljanja saglasnosti 22.10.2024. godine. Navedenim Prijedlogom pravilnika obuhvaćeno je i 10 ambasada i konzulata za koje su donesene odluke Predsjedništva u periodu od 2019. do 2021. godine.	●
3/2022	Ministarstvo nije preduzimalo aktivnosti na popunjavanju radnih mjesta gdje postoje značajni rizici pa su poslove sekretara i dva pomoćnika ministra i tokom 2024. godine obavljali državni službenici po ovlaštenju ministra.	✗
4/2022	Po osnovu upotrebe faksimila konstatovali smo da većina dokumenata ima upisan broj na dokumentima, ali da postoji i jedan broj dokumenata na kojima nije upisan broj, a ti dokumenti nisu ni uneseni u knjigu faksimila.	●
10/2022	Ministarstvo je unaprijedilo proces planiranja te racionalizovalo troškove službenih putovanja u odnosu na prethodne godine.	✓
16/2022	Za odabrani uzorak troškova reprezentacije navodila su se detaljna obrazloženja i povod nastanka troška, ali kod izdataka po osnovu interne reprezentacije nedostaju obrazloženja.	●
17/2022	Ministarstvo nije preduzimalo aktivnosti u ovoj godini po pitanju jasnog definisanja prava i obaveza zaposlenih u DKP BiH u pogledu primarne zdravstvene zaštite, osim što su za tri DKP-a zaključeni ugovori sa osiguravajućim kućama.	●
22/2022	Sravnjena su stanja po svim redovnim i konzularnim računima, a stanje sredstava koja nisu potvrđena popisom su konstatovana i zahtijevaju dalju analizu.	●
30/2022	Ministarstvo je kroz popis preduzimalo aktivnosti na provjeri iskazanog stanja stikera viza kod pojedinih DKP-ova kako bi se usaglasilo popisano i stvarno stanje, ali aktivnosti nisu okončane u potpunosti.	●
32/2022	Vršen je unos podataka o zaposlenima kroz aplikaciju Ministarstva tokom 2024. godine, ali još uvijek nije okončan.	●
33/2022	U 2024. godini angažovanje osoba po ugovoru na određeno vrijeme odvijalo se putem javnog oglasa.	✓

35/2022	U tekućoj godini nisu konstatovani slučajevi obavljanja poslova sa SSS radi sticanja iskustva na poslovima VSS.	✓
37/2022	Ministarstvo je pripremio prijedlog pravilnika o uslovima i načinu upućivanja zaposlenih u DKP mreži i uputilo ga u proceduru internih konsultacija.	●
2/2021	Nisu prezentovane aktivnosti Ministarstva na donošenju pravila ponašanja diplomata i drugih zaposlenih u državnoj službi.	✗
4/2021	Ministarstvo je uradilo migraciju na noviju verziju aplikacije za upravljanje dokumentima kroz koju je omogućen pregled diplomatskih aktivnosti, što je pretpostavka za izradu programa rada i izvještaja o radu i aktivnostima u DKP-ovima i Ministarstvu.	●
9/2021	Nismo konstatovali značajnija poboljšanja kod realizacije višegodišnjih kapitalnih projekata niti nam je prezentovana strategija odnosno plan prioriteta adaptacije kao ni kupovine objekata.	✗
29/2021	Ministarstvo je u toku 2024. godine vodilo pismenu korespondenciju i saradnju sa svojim zastupnikom po zakonu u cilju zaštite imovinsko-pravnih interesa Ministarstva.	●
11/2020	Zabilješke uz bilans stanja nisu zadovoljavajuće jer ne pružaju dovoljno informacija o bitnim promjenama tokom godine.	✗
19/2020	Ministarstvo je preduzimalo aktivnosti da se konzularni račun koristi samo za naplatu i transfer konzularnih prihoda, ali još uvijek nije uspostavilo adekvatan sistem i na nivou Ministarstva se ne vodi evidencija kako svaki pojedinačni DKP postupa.	●
21/2020	Ministarstvo sarađuje sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, ali još uvijek nije riješeno navedeno pitanje jer isto ne zavisi samo od Ministarstva, već i od Ministarstva finansija i trezora i Centralne banke.	●

Status: ✓ realizovana preporuka⁸, ● preporuka čija je realizacija u toku⁹, ✗ nerealizovana preporuka¹⁰, ① preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom periodu ili nije relevantna za dalje praćenje¹¹.

5. NADLEŽNOST, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je osnovano Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine¹². Istim zakonom je uređeno da ministarstvom rukovodi ministar u saradnji sa zamjenikom ministra i sekretarom ministarstava, odgovornost za rad i stanje u područjima koja su u djelokrugu rada Ministarstva te nadležnosti Ministarstva.

Ministra i zamjenika ministra imenuje predsjedavajući Vijeća ministara BiH, a Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH potvrđuje njihova imenovanja.¹³ Odlukom Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH iz januara 2023. godine potvrđena su imenovanja rukovodstva Ministarstva odgovornog za rad u revidiranoj godini.

Poslovi iz nadležnosti Ministarstva, utvrđeni Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, obavljaju se u okviru osnovnih organizacionih jedinica u sjedištu u Sarajevu i u okviru 56 diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) u inostranstvu, a čine ih ambasade, stalne misije pri međunarodnim organizacijama i generalni konzulati (na osnovu

⁸ Realizovane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁹ U toku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvještaju nije data nova preporuka, ali je dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

¹⁰ Nisu preduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvještaju ponovljena preporuka za predmetni proces.

¹¹ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uslovi ili nije relevantna za dalje praćenje jer realizacija ne zavisi od institucije ili su se izmijenile okolnosti u odnosu na stanje kada je preporuka data.

¹² Službeni glasnik BiH broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09.

¹³ Zakon o Vijeću ministara BiH (Službeni glasnik BiH broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07 i 14/08)

važeće sistematizacije. Postojeći broj diplomatsko-konzularnih predstavništava je povećan za 10 na osnovu odluka Predsjedništva BiH iz 2019, 2020. i 2021. godine¹⁴ o otvaranju novih 10 DKP-ova.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2013. godine (u daljem tekstu: Pravilnik), koji je izmijenjen u novembru 2018. godine prilikom uključivanja u sistematizaciju Jedinice za internu reviziju. Pravilnikom je sistematizovano 658 radnih mjesta, od čega je 288 radnih mjesta sistematizovano u sjedištu, a 370 radnih mjesta u DKP-ovima BiH. Postojeći Pravilnik nije usaglašen s odlukama Vijeća ministara BiH niti sa spomenutim odlukama Predsjedništva BiH.

Ministarstvo je u 2023. godini sačinilo Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i dostavilo ga 22.10.2024. godine Vijeću ministara BiH radi pribavljanja saglasnosti. Navedenim Prijedlogom pravilnika obuhvaćeno je i 10 ambasada i konzulata za koje su donesene odluke Predsjedništva u periodu 2019 – 2021. godina.

Prijedlogom pravilnika predviđena su radna mjesta za 702 izvršioca, od čega je 319 u sjedištu, a 383 u 66 diplomatsko-konzularnih predstavništava (52 ambasade, 6 misija i 8 generalnih konzulata).

Shodno navedenom, ocijenili smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na donošenju novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u skladu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH i preporukom iz prethodne godine (redni broj 1/2022 u Tabeli 2), a aktivnosti na konačnoj implementaciji preporuke će biti predmet praćenja u narednom periodu.

Ministarstvo nije u potpunosti osiguralo obavljanje poslova u punom kapacitetu na radnim mjestima gdje postoje značajni rizici u poslovanju, jer nisu popunjena radna mjesta sekretara i dva pomoćnika. U 2024. godini nisu raspisivani oglasi za popunjavanje navedenih radnih mjesta, a poslove su tokom godine obavljali državni službenici po ovlaštenju ministra. Posebno ističemo potrebu popunjavanja radnog mjesta sekretara koji je, prema trenutno važećim internim aktima Ministarstva, određen za koordinatora aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

PREPORUKA 1

Ministarstvo je dužno osigurati da na sistematizovanim poslovima gdje postoje značajni rizici poslovanja budu zaposlene kompetentne osobe u punom kapacitetu i u kontinuitetu.

Ministarstvo primjenjuje Kodeks ponašanja Agencije za državnu službu BiH koji nije u cijelosti prilagođen potrebama i djelatnosti Ministarstva, koja uključuje i diplomatsko predstavljanje. S obzirom na rizike koji se mogu javiti u postupanjima koja nisu predviđena okvirom državne

¹⁴ Odluke Predsjedništva BiH od 19.06.2019., 24.09.2020. i 11.03.2021. godine o otvaranju, odnosno pokretanju postupka za otvaranje Generalnih konzulata Bosne i Hercegovine u Republici Hrvatskoj (Rijeka) i Republici Srbiji (Novi Pazar), ambasada Bosne i Hercegovine u Republici Albaniji (Tirana), Republici Azerbejdžan (Baku), Republici Tunis (Tunis), Republici Keniji (Nairobi), Slovačkoj Republici (Bratislava), Federativnoj Republici Brazil (Brasília), Narodnoj Demokratskoj Republici Alžir (Alžir) i Kraljevini Maroko (Rabat).

službe, Ministarstvo je prethodnih godina analiziralo prakse u drugim zemljama u vezi s donošenjem pravila ponašanja diplomata i drugih zaposlenih u službi vanjskih poslova. Tokom revizije nam nisu prezentovani dokazi o aktivnostima Ministarstva u 2024. godini po pitanju donošenja pravila ponašanja diplomata.

PREPORUKA 2

S obzirom na rizike koji se mogu javiti u postupanjima koja nisu predviđena okvirom državne službe, Ministarstvo, pored Kodeksa ponašanja državnih službenika preuzetog od Agencije za državnu službu, treba utvrditi pravila ponašanja diplomata i drugih zaposlenih u službi.

5.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti rada Ministarstva

Ministarstvo je uradilo migraciju na noviju verziju aplikacije za upravljanje dokumentima koja je razvijena u skladu sa potrebama Ministarstva kako bi se elektronsko upravljanje dokumentima proširilo i na diplomatsko-konzularna predstavništva. U okviru sistema upravljanja dokumentima izvršeno je povezivanje 56 diplomatsko-konzularnih predstavništava, tako da se prijem i otprema dokumenata u DKP mreži obavlja kroz DMS. Kroz aplikaciju je omogućen pregled diplomatskih aktivnosti, što je pretpostavka za izradu programa rada i izvještaja o radu i aktivnostima u DKP i Ministarstvu.

Imajući u vidu navedeno ocijenili smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na unapređenju procesa izrade programa rada i izvještaja o radu i aktivnostima DKP-ova i Ministarstva u cjelini, shodno datoj preporuci iz prethodne godine (preporuka broj 4/2021 u Tabeli 2), a što će biti predmetom praćenja u narednom periodu do konačne realizacije.

Zakon o vanjskim poslovima: U ranijim izvještajima smo ukazali na činjenicu da nepostojanje zakona o vanjskim poslovima ostavlja prostor za improvizaciju, subjektivno/diskreciono odlučivanje i ad hoc postupanje u različitim situacijama, što nije dobra praksa u javnom sektoru i u najvećoj mjeri se negativno odražava na poslovanje Ministarstva. Vijeće ministara BiH je u maju 2023. godine uputilo u parlamentarnu proceduru Prijedlog zakona o vanjskim poslovima koji Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH na sjednici u oktobru 2023. godine nije usvojio. Ministarstvo nije imalo dodatnih zahtjeva u toku 2024. godine po navedenom pitanju.

6. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Finansijsko upravljanje i kontrola:

Uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole obaveza je svih institucija BiH u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH¹⁵, definisano kao sveobuhvatan sistem politika, procedura i aktivnosti koji uspostavlja i za koji je odgovoran rukovodilac institucije.

Ministarstvo je u ranijem periodu sačinilo Mapu poslovnih procesa, ali ona nije obuhvatala sve procese koji su rizični sa aspekta složene organizacione strukture i slabosti sistema internih kontrola konstatovanih prethodnih godina. Tokom većeg dijela godine nije bilo značajnijih aktivnosti na ažuriranju mape poslovnih procesa, a određene aktivnosti su preduzete pred kraj 2024. i početkom 2025. godine. Do perioda obavljanja revizije (april 2025. godine) ažurirani su Mapa poslovnih procesa i Registar rizika (koji nije u potpunosti završen), ali nisu uneseni u PIFC aplikaciju.

Ministarstvo je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH¹⁶ dostavila Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole za 2024. godinu. U Upitniku o samoprocjeni Ministarstvo je navelo da nisu realizovane mjere planirane za razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Po pitanju preporuke iz ranijeg perioda koja se odnosila na uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima (preporuka broj 1/2023 u Tabeli 2), shodno naprijed navedenom konstatovali smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na njenoj realizaciji te će ista biti predmet daljeg praćenja do okončanja realizacije.

Funkcionisanje sistema internih kontrola:

Na osnovu provedene revizije utvrdili smo da sistem internih kontrola u Ministarstvu nije uspostavljen na zadovoljavajućem nivou pa smo konstatovali nedostatke u većini procesa koji su tokom 2024. godine obuhvaćeni revizijom. Nedostaci i slabosti su još uvijek prisutni kod planiranja i izvršenja budžeta, zapošljavanja i angažovanja osoba, popisa sredstava i obaveza, javnih nabavki, naplate potraživanja, transferisanja naplaćenih prihoda i primitaka, upotrebe službenih vozila i drugih procesa, što je detaljno opisano u pojedinačnim tačkama Izvještaja. Većina nedostataka i nepravilnosti se ponavlja već duži niz godina, a pokrenute aktivnosti u Ministarstvu još uvijek nisu rezultovale značajnijim poboljšanjima.

Tokom godine je donesen jedan broj internih akata (interne procedure stvaranja obaveza, procedure planiranja budžeta i objedinjena pravila za evidentiranje konzularnih usluga), ali još uvijek nedostaju sveobuhvatna pravila i procedure za procese u dijelu materijalno-finansijskog poslovanja, kao što su procedure za proces obračuna i isplate plaća i naknada, kontrolu i upravljanje novčanim sredstvima, način usaglašavanja stanja žiroračuna evidentiranih u glavnoj knjizi i stanja koja se vode u bankama (konfirmacija), pisane procedure za poslovanje u vanrednim situacijama, načinu izvještavanja rukovodstva DKP-ova za koje se dokumentacija

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22

¹⁶ Navedena Jedinica ima obavezu sačinjavati i Vijeću ministara BiH dostavljati konsolidovani godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH koji sadrži informacije o stepenu uspostavljanja, napretku, stanju i aktivnostima koje su u izvještajnom periodu realizovane u oblasti razvoja sistema internih finansijskih kontrola, kao i o planovima za budući razvoj sistema internih finansijskih kontrola u institucijama BiH.

knjiži u sjedištu, pravila za korištenje i evidentiranje čekova koji se koriste za plaćanje u pojedinim DKP-ovima, način utvrđivanja početne vrijednosti vozila čija prodaja se vrši u DKP-ovima.

Konstatovali smo da se za iste poslovne promjene nastale u DKP-ovima evidentiranje vrši na različit način (npr. knjiženja vozila koja nisu isporučena do kraja godine), a na koje se, zbog specifičnog načina poslovanja u DKP-ovima, ne mogu u potpunosti primijeniti odredbe Pravilnika o računovodstvu sa računovodstvenim politikama korisnika budžeta institucija BiH.

Pored nepostojanja akata kojim se uređuju određene aktivnosti i pravila postupanja, na efikasnost i efektivnost internih kontrola značajan uticaj, pored neadekvatne popunjenosti pozicija državnih službenika, ima i česta fluktuacija zaposlenih unutar Ministarstva.

U Ministarstvu je prepoznata potreba za ažuriranjem ili donošenjem novih internih akata i te aktivnosti bi trebale biti obuhvaćene okvirom unapređenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, za šta su početkom 2025. godine zaduženi pomoćnici ministra.

Upotreba faksimila

Članom 66. Uputstva o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH propisan je način evidentiranja upotrebe faksimila. Naime, stavom 5. navedenog člana propisano je da prilikom svake upotrebe faksimila na službenom aktu osoba ovlaštena za upotrebu faksimila, pored faksimila, upisuje i redni broj iz Knjige upotrebe faksimila, dok je stavom (6) propisano da na primjerku službenog akta koji ostaje u instituciji osoba ovlaštena za upotrebu faksimila stavlja svoj paraf i napomenu da je na akt stavljen faksimil.

Pregledom akata koji su ovjereni faksimilom ministra, a odnose se na revidirane procese u Ministarstvu, konstatovali smo da je na većini dokumenata upisan redni broj iz Knjige upotrebe faksimila, kako je propisano spomenutim Uputstvom, ali ima i dokumenata na kojima taj broj nije upisan niti je dokument evidentiran u Knjigu upotrebe faksimila (npr. odluke o provođenju popisa, odluke o rezultatima popisa, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta).

Na osnovu prethodno iznesenog, konstatovali smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na realizaciji preporuke vezane za upotrebu faksimila (redni broj 4/2022 u Tabeli 2) i iste će biti predmetom praćenja i u narednom periodu.

Uredsko poslovanje

Ministarstvo koristi sistem za upravljanje dokumentima koji omogućava pregled predmeta i izvršavanje akcija, ali smo konstatovali da se u određenom broju slučajeva dokumenti vezani za određeni proces sačinjavaju, obilježavaju i potpisuju i na uobičajen način, ručno, bez upotrebe OWIS sistema i mimo sistema za upravljanje dokumentima.

Ovakav način uredskog poslovanja nije efikasan i pouzdan te nije u skladu s principima uredskog poslovanja definisanim u Odluci o uredskom poslovanju u institucijama BiH¹⁷ (princip jednoobraznosti, jednostavnosti, ekonomičnosti, tačnosti). Princip jednoobraznosti podrazumijeva da se uredsko poslovanje organizuje i vrši na jednoobrazan način, princip

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 74/14

jednostavnosti podrazumijeva da se svaka radnja obavi što jednostavnije, princip ekonomičnosti podrazumijeva da se svaka radnja vrši uz što manje korištenja vremena i sredstava, princip tačnosti podrazumijeva da se svaka radnja mora tačno i precizno obaviti i evidentirati.

PREPORUKA 3

Ministarstvo je dužno osigurati da se uredsko poslovanje vrši na jednoobrazan način.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH¹⁸ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH¹⁹ Ministarstvo je uspostavilo jedinicu interne revizije u svom sastavu u toku 2021. godine i ista funkcioniše u punom kapacitetu. U skladu sa Strateškim planom i Godišnjim planom revizije za 2024. godinu Jedinica interne revizije je planirala i obavila osam revizija na osnovu procjene rizika, dvije naknadne i jednu ad hoc reviziju.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2024. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama devet dana nakon utvrđenog roka za njegovo dostavljanje.

Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju Budžeta institucija BiH za period 1.1 – 31.12.2024. godine propisano je da se izvještaji dostavljaju do 3.3.2025. godine. Ministarstvo je izvještaj o izvršenju budžeta dostavilo 12.03.2025. godine.

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno poštovati propisane rokove za dostavljanje izvještaja o izvršenju budžeta.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje konstatovano je da su informacije o izvršenju budžeta detaljne, ali ne sadrže obrazloženja za značajnija odstupanja u odnosu na planirane kategorije (npr. kod dinamike zapošljavanja ili realizacije kapitalnih izdataka).

Zabilješke uz Bilans stanja sadrže pojašnjenja pozicija potraživanja i obaveza, ali za pozicije stalnih sredstava nema detaljnijih obrazloženja o promjenama tokom godine. Promjene na stalnim sredstvima bi trebale biti iskazane u obrascu 6 – Pregled stalnih sredstava u obliku prava, te smo konstatovali da početna i krajnja stanja stalnih sredstava u spomenutom obrascu odgovaraju podacima u glavnoj knjizi, ali da promet (koji također odgovara podacima iz glavne knjige) ne odražava stvarne promjene na stalnim sredstvima.

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

U obrascu su navedena obrazloženja za razlike između podataka u koloni “Nabavka/donacija” i podataka u pregledima kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima (obrazac 6/1) i iz donacija u naturalnom obliku (obrazac 6/2) umanjanim za rezervisanja.

PREPORUKA 5

Ministarstvo treba nastaviti sa kvalitativnim unapređivanjem sadržaja bilješki uz finansijske izvještaje u cilju detaljnijeg izvještavanja o bitnim promjenama tokom godine i stanju imovine i obaveza Ministarstva na 31.12. tekuće godine.

7.1. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici u periodu od 1.1. do 31.12.2024. godine iskazani su u iznosu od 10.552.955 KM, što je za 1.278.602 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2024. godinu.

Prihodi se, prema ekonomskim kategorijama, odnose na prihode od naknada i taksi i prihoda od pružanja javnih usluga (10.295.601 KM) i primitke prodaje stalnih sredstava (81.628 KM) i prihoda od donacija (175.726 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Prilogu I Izvještaja.

7.1.1. Prihodi od naknada i taksi

Način uplate i evidentiranja administrativnih taksi i naknada koje predstavljaju prihod Budžeta institucija BiH, a naplaćuju se u inostranstvu putem DKP-ova regulisan je Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata administrativnih taksi i naknada izvršenih putem diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine²⁰. Oblast naplate, evidentiranja, transfera konzularnih prihoda i izvještavanje po osnovu izvršenih konzularnih usluga je do oktobra 2024. godine bila definisana i većim brojem instrukcija Ministarstva. Donošenjem nove Instrukcije Ministarstva²¹, koja je stupila na snagu 14.10.2024. godine, prestale su da važe sve dotadašnje instrukcije Ministarstva po ovom pitanju.

Donošenjem ove instrukcije Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti na definisanju procedura jedinstvenim internim aktom, ali nije definisalo način na koji će se pratiti da li DKP-ovi redovno transferišu sredstva od naplaćenih konzularnih taksi i dostavljaju obavještenja Ministarstvu finansija i trezora BiH o izvršenom transferu te posljedice ili odgovornost DKP-ova za neredovno transferisanje naplaćenih prihoda od konzularnih usluga. Navedenom instrukcijom Ministarstvo je propisalo upotrebu nove aplikacije EKUT (Evidencija konzularnih usluga i taksi) te imajući u vidu stupanje na snagu ove instrukcije, nisu se mogli sagledati svi aspekti njene primjene, kao ni mogućnosti koje pruža nova aplikacija.

Pomoćna evidencija o naplaćenim i transferisanim prihodima koja se vodi u sjedištu Ministarstva sadrži podatke o iznosima naplaćenih i transferisanih prihoda na mjesečnom nivou

²⁰ Instrukcija broj: 08-02-1-5824-1/12 od 28.12.2012. godine

²¹ Instrukcija o načinu naplate, evidentiranja, transfera konzularnih prihoda i izvještavanje po osnovu izvršenih konzularnih usluga broj: 09/3-23-16-1-3594-1/24 od 14.10.2024. godine (važi od 14.10.2024. godine)

i zbirno za obračunski period po svakom DKP-u, te je ove godine dopunjena podatkom o početnom stanju za svaki DKP. Međutim, navedena evidencija i dalje ne sadrži ostale bitne informacije (npr. informacije o nastalim troškovima prilikom transfera prihoda, informacije o razlozima netransferisanja, greškama prilikom zatvaranja transfera na drugi DKP, iznosu bankarske provizije, naplaćenih iznosa za slanje dokumentacije putem pošte i sl.) na osnovu kojih bi se pravovremeno mogla konstatovati neslaganja i preduzeti neophodne aktivnosti na ispravkama eventualnih grešaka.

Po pitanju preporuke iz ranijeg perioda, koja se odnosila na donošenje jedinstvenog internog akta (preporuka broj 12/2023 u Tabeli 2), shodno naprijed navedenom konstatovali smo da je Ministarstvo donijelo jedinstveni interni akt, ali još uvijek nisu unaprijeđene evidencije i izvještavanje na zadovoljavajući način, te će ista biti predmet daljeg praćenja do okončanja realizacije.

U novoj Instrukciji Ministarstva, iz oktobra 2024. godine, navedeno je da se naplata konzularne takse vrši u skladu sa spomenutom Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH, Pravilnikom o cijeni putnih isprava, odnosno cjenovnikom konzularnih usluga u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine.

Prethodne godine smo konstatovali da u dokumentu Ministarstva pod nazivom „Cjenovnik konzularnih usluga u DKP-ovima BiH“ iz 2014. godine, visina pojedinih taksi izraženih u eurima, ne odgovara preračunatom iznosu taksi iz Tarife utvrđene u Zakonu o administrativnim taksama BiH, kao i da sadrži taksu za „duplikat pasoša“ koji nije predviđen Zakonom o putnim ispravama. U toku 2024. godine Ministarstvo je naložilo ambasadama i generalnim konzulatima prestanak naplate takse za „duplikat pasoša“, ali nam nisu prezentovane informacije o ostalim aktivnostima Ministarstva koje se tiču izmjene Tarife administrativnih taksi u tom dijelu, odnosno usaglašavanje spomenutog Cjenovnika sa iznosom koji odgovara visini utvrđenoj u Tarifi.

Spomenutim Cjenovnikom te novom Instrukcijom Ministarstva navedeno je da DKP-ovi koji obavljaju naplatu u američkim, kanadskim i australijskim dolarima, engleskim funtama i švajcarskim francima preračunavat će iznos u eurima u odgovarajuću valutu, obavljat će provjeru kursa navedenih valuta jednom kvartalno i vršiti korekciju visine administrativne takse u propisanim slučajevima. Nije propisana obaveza obavještavanja sjedišta o izvršenoj korekciji niti je propisano jasno postupanje ukoliko se naplata vrši u lokalnoj valuti zemlje prijema, a ne radi se o pobrojanim valutama.

PREPORUKA 6

Ministarstvo treba detaljno analizirati dokument na osnovu kojeg se vrši naplata konzularne takse i sačiniti popis taksi koje se naplaćuju u DKP mreži s jasno definisanim postupanjem u DKP-ovima.

Transfer naplaćenih konzularnih taksi: Na osnovu podataka iz pomoćne evidencije Ministarstva može se zaključiti da značajan dio DKP-ova nije vršio redovno transferisanje svaki mjesec. Pojedini DKP-ovi nisu vršili redovan transfer sredstava tokom više mjeseci u godini iako su naplaćena sredstva, prema važećim instrukcijama, podlijezala transferu (npr. Brisel 48.135 KM, Kuvajt 102.456 KM, Ljubljana 297.039 KM, Pariz 71.520 KM, Oslo 43.080 KM, Rijad 82.238 KM i dr.) Zbog problema u međunarodnom platnom prometu ambasade u Štokholmu, Tripoliju i Moskvi nisu bile u mogućnosti transferisati naplaćenu konzularnu taksu te Ministarstvo, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH²², prati naplaćene prihode, a

²² Akt Ministarstva finansija i trezora broj 08-16-1-2423-2/22 od 30.03.2022.godine i 08-16-1-8988-2/23 od 28.12.2023. godine

problem s transferom od 2024. godine rješava umanjnjem mjesečnog iznosa za finansiranje rada ambasada. Ovakav način praćenja prihoda i transfer sredstava za redovno poslovanje od ranije se vrši za Štokholm.

Shodno navedenom, može se zaključiti da Ministarstvo ne vrši redovno transfer naplaćenih sredstava od konzularnih usluga u potpunosti kako je propisano, te da nije značajno unaprijedilo vođenje pomoćnih evidencija koje i dalje, po našem mišljenju, ne pružaju adekvatne i kvalitetne informacije u vezi s transferisanjem sredstava. Također se nismo uvjerali da se podaci o netransferisanim konzularnim taksama upoređuju sa stanjem na konzularnim računima preko kojih se vrši njihova naplata, a zatim prijenos na račun kod Centralne banke BiH.

PREPORUKA 7

Ministarstvo je dužno vršiti redovan transfer naplaćenih konzularnih taksi u skladu s Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata i administrativnih taksi i naknada izvršenih putem diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH uz kontrolu stanja novčanih sredstava na konzularnim računima DKP-ova.

Po pitanju usklađivanja iznosa naplaćenih i transferisanih prihoda, konstatovali smo da je Ministarstvo u toku 2024. godine dostavljalo Ministarstvu finansija i trezora BiH tabelarne preglede o ostvarenim i transferisanim prihodima, ali još uvijek nisu preduzete neophodne kontinuirane aktivnosti na savnjivanju stanja sa Ministarstvom finansija i trezora što potvrđuje i evidentirani iznos salda na razgraničenim prihodima po osnovu naplaćenih konzularnih taksi u DKP-ovima.²³

PREPORUKA 8

Ministarstvo treba kvartalno vršiti savnjenje izvršenih uplata i evidentiranih prihoda po pojedinim DKP-ovima s Ministarstvom finansija i trezora BiH u skladu s navedenom Instrukcijom.

Pored neblagovremenog transferisanja naplaćenih prihoda i njihovog savnjenja, na nivou Ministarstva se ne vodi evidencija kako svaki pojedinačni DKP postupa u vezi s pridržavanjem instrukcije o načinu izmirenja bankarske provizije, iako iz sjedišta Ministarstva upozoravaju DKP na obavezu prijenosa sredstava sa redovnog računa na konzularni račun ukoliko je provizija izmirena putem tog računa.

Po pitanju preporuke iz ranijeg perioda, koja se odnosila na plaćanje bankarske provizije i troškova održavanja konzularnog računa (preporuka broj 19/2020 u Tabeli 2), konstatovali smo da Ministarstvo preduzima određene aktivnosti, te će ista biti predmet daljeg praćenja do okončanja realizacije.

U vezi s rješavanjem načina planiranja i realizacije bankarskih i drugih troškova koji prate transfer konzularnih prihoda iz DKP-a na Jedinstveni račun trezora informisani smo da Ministarstvo nije u mogućnosti da preduzima značajnije aktivnosti jer je isto uslovljeno aktivnostima Ministarstva finansija i trezora BiH i Centralne banke BiH, te da nisu obaviješteni u kojoj fazi je inicijativa da se uvede sistem deviznog plaćanja SEPA za zemlje regiona.

²³ Na kontu 191115 saldo na 31.12.2024. godine iznosi 440.714 KM

Po pitanju preporuke iz ranijeg perioda, koja se odnosila na način planiranja i realizacije bankarskih i drugih troškova (preporuka broj 21/2020 u Tabeli 2), konstatovali smo da provođenje daljih aktivnosti zavisi i od drugih institucija, a ne samo Ministarstva, te će ista biti predmet daljeg praćenja do okončanja realizacije.

7.1.2. Donacije – transferi iz inostranstva

Ministarstvo je iskazalo prihod od donacija u iznosu od 175.726 KM i isto se odnosi na donaciju evidentiranu u ambasadi u Kuvajtu na osnovu pologa novčanih sredstava na račun Ambasade. Navedeni način prijema novčane donacije nije u skladu sa propisima kojim su regulisani prijem i realizacija tekuće podrške u novčanom obliku.

Zakonom o finansiranju institucija BiH, Zakonom o budžetu institucija BiH i Instrukcijom Ministarstva finansija BiH²⁴ je propisan način primanja donatorskih sredstava, postupak i način otvaranja računa za primanje uplaćenih namjenskih sredstava, otvaranje programa posebnih namjena i realizacija donatorskih sredstava.

Ambasada BiH u Kuvajtu je dopisom informisala Ministarstvo da je 20.2.2024. godine na redovan račun ambasade položen iznos od 30.000 KWD – kuvajtskih dinara (90.195 EUR po kursu na dan uplate). U dopisu je navedeno da je ta sredstva Ministarstvo vanjskih poslova Kuvajta samoinicijativno namijenilo za podršku rada ambasade, uz prijedlog da se sredstva ne povlače sa računa ambasade i da se troše uobičajenom procedurom prema finansijskom planu i budžetu. Iz sjedišta Ministarstva su obavijestili ambasadu da je potrebno da, u cilju poštovanja propisanih procedura o prijemu novčanih donacija, donirana sredstva uplati na ranije otvoreni donatorski račun, kao i da dostavi važeću dokumentaciju na osnovu koje je izvršena uplata navedenih sredstava te da dostavi dokument iz kojeg je jasno vidljiva namjena zaprimljenih sredstava. Transfer u iznosu od 30.000 KWD sa tekućeg računa ambasade na donatorski račun izvršen je 13.3.2024. godine.

Izdaci iz donatorskih sredstava (ukupno 168.644 KM) su realizovani nakon otvaranja programa posebnih namjena na osnovu zahtjeva Ministarstva upućenog Ministarstvu finansija i trezora BiH u oktobru 2024. godine. Kako do tada nije dostavljen dokument donatora o namjeni sredstava, Ministarstvo je samo odredilo namjenu i raspored donatorskih sredstava. Nakon što je Ambasada, krajem novembra 2024. godine, informisala Ministarstvo o nedovoljnim sredstvima za rad, proslijeđen je nalog da se sredstva prenesu sa donatorskog na redovan račun i realizuju u skladu sa dostavljenim planom rashoda Ambasade. Realizovani izdaci se odnose na neto plaće i naknade plaća zaposlenih (56.646 KM), troškove najamijivanja (41.998 KM) i nabavku vozila (70.000 KM).

Pored činjenice da sredstva donacije nisu uplaćena na način predviđen spomenutim zakonskim aktima, uplatom donatora na poseban račun, nije nam prezentovan dokaz o primopredaji navedenog iznosa novčanih sredstava između predstavnika donatora i ambasade u Kuvajtu kao ni pismo namjere od donatora, sporazum ili odluka kojom bi se potvrdilo u koju svrhu su donirana sredstva. Pitanjem uplata donacija koje se odnose na ovaj DKP, te eventualno uplaćenih doniranih sredstava u ranijem periodu, a koja nisu uplaćivana na

²⁴ Instrukcija o primanju donacija, otvaranju računa, evidentiranju, načinu korištenja i izvještavanju o realizaciji donatorskih sredstava broj 08-02-1-2525-1/11 od 15.3.2011. godine

donatorski račun, odnosno čija realizacija se nije pratila putem programa posebnih namjena bave se i nadležne institucije.

PREPORUKA 9

Ministarstvo je dužno da prijem donatorskih sredstava realizuje na osnovu dokumenta donatora kojim se može potvrditi iznos uplaćenih sredstava i njihova namjena.

7.2. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2024. godinu²⁵, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 67.409.000 KM (tekući izdaci 65.271.000 KM i kapitalni izdaci 2.138.000 KM)²⁶. Također, spomenutim zakonom je odobreno 520 zaposlenih u Ministarstvu.

Tokom godine izvršena su usklađivanja budžeta koja se odnose na sljedeće:

- sredstva višegodišnjih projekata i programa posebnih namjena prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 22.490.221 KM;
- sredstva novčanih donacija prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 12.501 KM i uplaćena u tekućoj godini u iznosu od 175.726 KM;
- primitke od prodaje stalnih sredstava-vozila u iznosu od 81.628 KM;
- umanjeње sredstava u iznosu od 100.000 KM na osnovu odluke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine²⁷ o preraspodjeli sredstava iz budžeta Ministarstva u budžet Generalnog sekretarijata Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2024. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 90.069.075 KM.

Ministarstvo je izvršilo prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH. Prestrukturisanje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 800.000 KM, za šta je izvršeno umanjeње pozicije Bruto plaće i naknade, a povećane pozicije za koje je Ministarstvo u obrazloženju navelo da je došlo po povećanja cijena usluga i energenata (izdaci za energiju i komunalne usluge, izdaci za osiguranje i bankarske troškove), kvarovi na sistemu grijanja/hlađenja (izdaci za održavanje) i povećanja izdataka za privremene i povremene poslove, ugovore o djelu za lokalno osoblje u DKP-ovima i troškove zdravstvenog osiguranja (ugovorene usluge).

U novembru 2024. godine Vijeće ministara BiH je donijelo odluke o kupovini objekata u DKP mreži u ukupnom iznosu od 13.500.000 KM iz sredstava koja su se u Ministarstvu vodila kao

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 50/24

²⁶ Do usvajanja budžeta za 2024. godinu, Ministarstvo je raspolagalo sredstvima odobrenim prema pojedinačnim instrukcijama o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar – mart 2024. godine, broj: 05-16-2-9002-1/23 od 28.12.2023. godine, za period april – juni 2024. godine, broj: 05-02-2-2499-1/24 od 26.3.2024. godine i period juli – septembar 2024. godine, broj: 05-02-2-4285-1/24 od 25.6.2024. godine koje je donio ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

²⁷ Odluka o preraspodjeli sredstava budžeta za 2024. godinu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine u budžet Generalnog sekretarijata Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u svrhu finansiranja Samita lidera Zapadnog Balkana i Evropske unije u Bosni i Hercegovini u ukupnom iznosu od 300.000 KM (Odluka broj VM 201/2024 od 7.11.2024. godine)

programi posebnih namjena. Kupovine objekata su odobrene kao višegodišnji projekti, te su izvršena povećanja na ime ovih sredstava, uz umanjene pozicije na programima posebnih namjena.

Sredstva za bruto plaće i naknade su umanjena za dodatnih 100.000 KM nakon preraspodjele sredstava u budžet Generalnog sekretarijata, te je i nakon umanjenja od 900.000 KM ova pozicija realizovana sa 84% u odnosu na korigovani budžet. Sredstva za bruto plaće i naknade su planirana za 520 zaposlenih a sa 31.12.2024. godine realizovana je dinamika od 480 zaposlenih, dok je prosječan broj u toku godine iznosio 469 zaposlenih.

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama – zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2024. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 58.807.117 KM, što je za 31.260.958 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigovani) budžet za 2024. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (28.447.538 KM), naknade troškova zaposlenih (11.774.518 KM), putne troškove (1.104.636 KM), izdatke za upotrebu vozila (1.021.086 KM), unajmljivanje imovine i opreme (6.153.120 KM), izdatke za tekuće održavanje (395.718 KM)²⁸, ugovorene i druge posebne usluge (4.373.911 KM) i kapitalne izdatke (1.762.692 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Prilogu II Izvješćaja.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su date preporuke u ranijem periodu čija realizacija je u toku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realizovanim u 2024. godini.

7.2.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Izdaci za prekovremeni rad: U toku godine su isplaćena sredstva za ove namjene u iznosu od 30.806 KM. Ministarstvo je, na osnovu internih rješenja o potrebi prekovremenog rada iz 2024. godine, ali i ranijih godina, isplaćivalo naknadu za svaki mjesec tokom godine, najčešće za rad do 30 sati mjesečno za osam zaposlenih. Isplata pojedinih naknada je vršena na osnovu evidencije o prekovremenim satima i podnesenog zahtjeva, a neke od isplata su vršene samo na osnovu evidencije o prisustvu na poslu, bez navođenja razloga prekovremenog rada. Nisu nam prezentovani dokazi da se prije isplate razmatrala opcija preraspodjele radnog vremena, kako je to utvrđeno Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika u institucijama BiH. Tom Odlukom je definisano da zaposlenom koji obavlja poslove duže od radnog vremena (prekovremeni rad) pripada pravo na naknadu osnovne plaće uvećane za 25% razmjerno efektivnom vremenu trajanja tog rada, koja se u pravilu ostvaruje preraspodjelom radnog vremena i to da za svaki efektivni sat prekovremenog rada zaposlenom pripada pravo na 1,25 slobodnih sati.

²⁸ Ukupni izdaci održavanja iznose 651.016 KM i umanjeni su za troškove prikazane obuhvaćene izdacima za održavanje vozila (220-769 KM i pranje vozila (34.529 KM)

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno primjenjivati propise koji se odnose na angažovanje, evidentiranje i plaćanje zaposlenih prilikom prekovremenog rada što uključuje i preraspodjelu radnog vremena kada god je to moguće, na način kako je to predviđeno važećom odlukom Vijeća ministara BiH.

Plaćeno odsustvo: Na osnovu dostupnih evidencija utvrdili smo da je u pojedinim slučajevima naknada za plaćeno odsustvo po osnovu vjerskih praznika isplaćena za četiri dana što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH.

Naime, Zakonom o radu u institucijama BiH član 30. stav 1) propisano je da zaposlenik ima pravo na odsustvo s rada uz naknadu plaće do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini – plaćeno odsustvo u slučaju: stupanja u brak, porođaja supruge i teže bolesti ili smrti člana užeg domaćinstva i zadovoljavanja vjerskih, odnosno tradicijskih potreba ili drugih slučajeva utvrđenih aktom poslodavca. Izuzetno, poslodavac je dužan da omogući zaposleniku odsustvo do šest radnih dana u jednoj kalendarskoj godini, radi zadovoljavanja njegovih vjerskih, odnosno tradicijskih ili drugih potreba, s tim da se odsustvo od dva dana koristi uz naknadu plaće – plaćeno odsustvo.

Ministarstvo pravde BiH je prethodnih godina, po zahtjevu određenih institucija, dalo mišljenje o načinu primjene navedenih odredbi²⁹. Naime, u skladu sa mišljenjem Ministarstva pravde BiH, zaposleni ima pravo na odsustvo sa rada uz naknadu plaće na pet radnih dana u slučaju stupanja u brak, porođaja supruge i teže bolesti ili smrti člana užeg domaćinstva, a dva dana radi zadovoljavanja vjerskih odnosno tradicionalnih ili drugih potreba utvrđenih aktom poslodavca. Dakle, plaćeno odsustvo u trajanju od dva radna dana za zadovoljavanje vjerskih, odnosno tradicionalnih potreba ili drugih potreba uz naknadu plaće zaposlenom, iz člana 30. stava 3. Zakona o radu, se računa u ukupno sedam radnih dana na koja zaposleni ima pravo u jednoj kalendarskoj godini.

Ministarstvo nema interni akt (pravilnik o radu) kojim bi se regulisale procedure odobravanja i kontrole plaćenog odsustva za vjerske praznike. Naknade su isplaćene na osnovu evidencije o prisustvu na poslu, bez prethodno podnesenog zahtjeva i odobravanja korištenja plaćenog odsustva, zbog čega su moguće greške prilikom korištenja navedenog prava.

PREPORUKA 11

Ministarstvo je dužno da odobravanje plaćenog odsustva za vjerske praznike zaposlenim vrši u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda:

Interna revizija Ministarstva je u 2024. godini izvršila reviziju ocjenjivanja državnih službeni i o tome sačinila izvještaj u kojem je navela određene nedostatke i nepravilnosti i dala određene preporuke Ministarstvu. Imajući u vidu nalaze i preporuke interne revizije, naši postupci tokom revizije ovog segmenta poslovanja bili su usmjereni na dokumentaciju koja je bila osnova za raspoređivanje unutar platnih razreda odnosno primjenu Metodologije za raspoređivanje zaposlenih unutar platnog razreda.

²⁹ Mišljenje dostupno na internet-stranici Ministarstva pravde BiH-Info/pristup informacijama – Pitanja u vezi s primjenom zakona i stavova

U revidiranom uzorku rješenja o napredovanju u viši unutrašnji platni razred utvrdili smo da postoje slučajevi kod kojih je napredovanje dato na osnovu potvrda o ekvivalenciji ranije stečenog naziva s novim nazivom.

Odredbom člana 6. Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda propisano je da zaposleni napreduje u viši unutrašnji platni razred nakon sticanja jednog višeg stepena stručnih ili naučnih zvanja iz oblasti koja potpada pod osnovnu djelatnost institucije Bosne i Hercegovine, ukoliko ispunjava propisane uslove³⁰. Pod višim stepenom stručnih ili znanstvenih zvanja iz stava (5) ovog člana podrazumijeva se stepen stručnih ili naučnih zvanja koje zaposleni trenutno ima i koji je viši u odnosu na stepen zvanja propisan za radno mjesto na koje je zaposleni raspoređen, i to: prvi, drugi ili treći ciklus visokog obrazovanja, u skladu sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

Stav Ministarstva finansija i trezora BiH po pitanju napredovanja u viši platni razred po osnovu sticanja višeg stepena stručnih ili naučnih zvanja je da priznavanjem ekvivalencije ranije stečenog zvanja nije ispunjen uslov za napredovanje u viši unutrašnji platni razred prema odredbama Metodologije.³¹ U prilog ovome je i presuda Suda BiH u kojoj se navodi da se ekvivalencijom stečene akademske titule nije ostvario viši stepen stručnog i naučnog zvanja tako da to ne može biti osnova za napredovanje.³²

PREPORUKA 12

Ministarstvo je dužno da napredovanje zaposlenih u viši unutrašnji platni razred vrši u skladu s Metodologijom za raspoređivanje zaposlenih unutar platnog razreda, poštujući sve odredbe navedenog akta.

7.2.2. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u Ministarstvu u 2024. godini iznose 1.021.086 KM³³, od čega se na sjedište odnosi iznos od 155.576 KM, a preostali iznos od 865.510 KM odnosi se na DKP.

Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH³⁴ Ministarstvu je odobreno šest službenih vozila. Pravilnikom o službenim specijalizovanim vozilima³⁵, na koji je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost u julu 2024. godine, odobreno je osam službenih specijalizovanih vozila u Ministarstvu i 125 u DKP-ovima. Broj vozila u DKP-ovima je ovim Pravilnikom povećan za 10, odnosno za nove DKP-ove za koje je Predsjedništvo BiH donijelo odluke u periodu 2019 – 2021. godina.

³⁰ Uslovi propisani članom 6. Metodologije za raspoređivanje unutar platnog razreda a) da je stečeno zvanje u direktnoj vezi sa opisom poslova radnog mjesta na koji je zaposleni raspoređen, b) da stečeno zvanje doprinosi većoj učinkovitosti, unapređenju i razvoju procesa rada na radnom mjestu, c) da je proveo godinu dana u radnom odnosu u instituciji Bosne i Hercegovine, i d) da u prethodnom razdoblju ocjenjivanja nije dobio ocjenu "ne zadovoljava"

³¹ Mišljenje Ministarstva finansija i trezora BiH broj 08-16-1-3183-2/22 od 28.04.2022. godine

³² Presuda Suda BiH broj 03-3-10-P-292/23 od 03.12.2024. godine

³³ U ukupnom iznosu su obuhvaćeni trošak goriva (294.113 KM), materijal i usluge popravaka i održavanja vozila (220.769 KM), usluge osiguranja vozila (225.8233 KM), usluge pranja vozila (34.529 KM), izdaci za autogume (39.669 KM) i usluge registracije motornih vozila (7.364 KM). U ukupnom iznosu izdataka obuhvaćeni su i troškovi lizinga (84.170 KM) i zakup parking prostora (114.648 KM)

³⁴ Službeni glasnik BiH, broj 34/23 i 84/23

³⁵ Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih specijalizovanih vozila Ministarstva vanjskih poslova i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, broj 09/2-02-2-30609/23 od 26.07.2024. godine

Prema spomenutim pravilnicima Ministarstvu je, dakle, odobren ukupan broj od 138 vozila (Ministarstvo 14 i DKP 125). Sa 31.12.2024. godine Ministarstvo je na raspolaganju imalo 95 vozila, od toga 13 u sjedištu Ministarstva i 82 službena specijalizovana vozila u DKP-ovima

Klase specijalizovanih vozila koja se koriste u DKP-ovima nisu usklađene sa Pravilnikom o službenim specijalizovanim vozilima koji je donesen u julu 2024. godine.

PREPORUKA 13

Ministarstvo treba da uskladi klase motornih vozila prema važećem Pravilniku o službenim vozilima za specijalizovane namjene Ministarstva i diplomatsko-konzularnih predstavništava.

Način vođenja evidencije o korištenju službenih vozila Ministarstvo je regulisalo internim aktom iz 2015. godine, na osnovu odredbi Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH³⁶ koji je stavljen van snage u martu 2023. godine. Novim Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH iz 2023. godini³⁷ (kojim je prethodni Pravilnik stavljen van snage) je također propisana obaveza donošenja internog akta institucije.

PREPORUKA 14

Ministarstvo treba donijeti interni akt o načinu vođenja evidencije o korištenju vozila u skladu sa važećim Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

Revizorskim postupcima smo utvrdili da nije bilo značajnijih poboljšanja u načinu vođenja evidencija o korištenju vozila te smo ponovo utvrdili nedostatke kako u pogledu popunjavanja podataka predviđenih internim aktom Ministarstva koji je bio u primjeni tokom godine (ne popunjavaju se sve predviđene rubrike u obrascu kolskog naloga) te u pogledu kontrole vjerodostojnosti unesenih podataka u nalog za upotrebu službenih vozila (da li prijeđena kilometraža odgovara putnoj relaciji), ne navodi se prijeđena kilometraža po pojedinim relacijama i ne unosi utrošak goriva. Navedeni nedostaci ne osiguravaju osnovu za adekvatnu kontrolu upotrebe službenih vozila, utvrđivanje opravdanosti troškova i uspostavljanje odgovornosti za nenamjensku upotrebu, neracionalnosti i štete na službenim vozilima.

PREPORUKA 15

Ministarstvo je dužno osigurati uredno i dosljedno vođenje svih evidencija o upotrebi vozila koje predstavljaju osnovu za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.

³⁶ Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, br. 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 62/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20, 80/20 i 83/22)

³⁷ Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj 34/23 i 84/23)

7.2.3. Unajmljivanje imovine i opreme

Značajan iznos sredstava budžeta Ministarstva odnosi se na izdatke za unajmljivanje imovine. U 2024. godini su izdaci za ove namjene iznosili 5.920.340 KM, od čega se na zakup u sjedištu Ministarstva odnosi iznos od 281.474 KM, a na DKP iznos od 5.638.866 KM.

Zakupi u DKP-ovima realizovani su na osnovu zaključenih ugovora i plaćanjem u valuti zemlje prijema. Zbog oscilacija u kretanju kurseva valuta na svjetskom tržištu plaćanje zakupa za većinu DKP-ova značajno utiče na budžet Ministarstva koji se planira i usvaja u konvertibilnim markama.

Ministarstvo je u 2023. godini započelo aktivnosti na izradi internog pravilnika o održavanju i upravljanju nekretninama koje se koriste za potrebe DKP-ova, bez obzira da li je nekretnina u vlasništvu ili je unajmljena, jer je uočeno da postoje različita postupanja u vezi sa površinom (kvadraturom) zakupljenog prostora (koja uglavnom datira iz ranijeg perioda kada je zaključen veći broj ugovora koji se zatim obnavljaju) te održavanjem nekretnina. Navedene aktivnosti nisu nastavljene u 2024. godini.

7.2.4. Ugovorene usluge

Usluge reprezentacije u 2024. godini su realizovane u iznosu od 440.398 KM i u odnosu na prethodnu godinu iznos je veći za 15.516 KM. Od ukupnog iznosa utrošene reprezentacije na sjedište se odnosi iznos od 140.764 KM, a na DKP-ove 299.634 KM. Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju Vijeća ministara BiH, Ministarstvu je utvrđen maksimalni godišnji iznos za reprezentaciju u iznosu do 500.000 KM.

Ministarstvo je svojom internom odlukom iz maja 2024. godine³⁸ regulisalo pravo, uslove i način korištenja sredstava za reprezentaciju u sjedištu i DKP-ovima. Odlukom je propisan način pravdanja troškova reprezentacije na način da pravdanje troškova reprezentacije podrazumijeva dostavljanje uredne finansijske dokumentacije uz pismeno obrazloženje kojim se potvrđuje utemeljenost nastanka troška (obrazloženje razloga/namjene troška) te maksimalan iznos sredstava za eksternu (105.440 KM) i internu reprezentaciju u sjedištu (57.600 KM) i u DKP mreži (336.960 KM).

Kao povod nastanka troškova eksterne reprezentacije koja je realizovana u sjedištu navedena su detaljna obrazloženja i povod sastanka (uglavnom se radi o sastancima s predstavnicima drugih država, obilježavanje određenih događaja i sl.). Međutim, kod troškova interne reprezentacije u sjedištu, koja je realizovana u iznosu od 35.715 KM, ne navode se obrazloženja i povod nastanka troška. Uglavnom se radi o svakodnevnom konzumiranju ugostiteljskih usluga u sjedištu Ministarstva (koje pruža Služba za zajedničke poslove institucija BiH). Pravo na korištenje ovog vida reprezentacije ima 49 zaposlenih u sjedištu Ministarstva.

³⁸ Odluka o korištenju reprezentacije u Ministarstvu vanjskih poslova broj 09-02-2-17512/24 od 21.5.2024. godine s početkom primjene od 1.6.2024. godine. U odnosu na prethodnu odluku iz 2021. godine novom odlukom je smanjen iznos reprezentacije namijenjen DKP mreži za 37.440 KM, a povećan iznos za internu reprezentaciju za 3.000 KM i eksternu reprezentaciju za 34.440 KM.

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju izdataka za usluge reprezentacije (redni broj 16/2022 u Tabeli 2), smatramo da se preduzimaju aktivnosti Ministarstva te će ista biti predmetom daljeg praćenja do okončanja realizacije.

Protokolarni troškovi u 2024. godini iznose 12.169 KM i većim dijelom se odnose na protokolarnu poklone. Najčešće se radi o narudžbi poklona s motivima BiH koji se uručuju stranim delegacijama prilikom posjete Ministarstvu. Uvidom u fakture utvrdili smo da je u obrazloženjima nastanka povoda troška navedena kupovina za potrebe Kabineta ministra, a da se prilikom posjete određene delegacije pokloni koji su uručeni evidentiraju u knjizi primljenih i datih poklona.

Pored navedenog, konstatovali smo da su na ostalim nespomenutim uslugama evidentirani izdaci u iznosu od 6.000 KM na osnovu ugovora o autorskom djelu čiji je predmet izrada i isporuka 26 umjetničkih slika sa motivima Bosne i Hercegovine. Umjetničke slike su kroz knjigu datih poklona evidentirane kao poklon uručen stranim delegacijama (predstavnicima međunarodnih institucija i organizacija, zvaničnicima EU) prilikom posjete Ministarstvu. Navedeni izdaci po svojoj suštini također predstavljaju protokolarnu troškove, a ne ostale ugovorene usluge.

Činjenica je da u Ministarstvu postoje realne potrebe u pogledu nabavke poklona koji po svojoj suštini i namjeni predstavljaju sredstva reprezentacije. Međutim, nabavka poklona nije regulisana Pravilnikom Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju kojim je pod pojmom reprezentacije utvrđeno pravo na korištenje sredstava za ugostiteljske usluge zaposlenih u institucijama BiH, a u vezi sa poslovima i zadacima vršenja nadležnosti i pripadajućeg djelokruga rada institucije, radi održavanja službenih i poslovnih kontakata i prijema gostiju. Iz spomenutih razloga se u institucijama BiH postupa na različit način prilikom nabavke poklona, a prilikom podnošenja zahtjeva za budžet nije predviđeno posebno obrazlaganje pozicije predviđene za protokolarnu troškove.

U skladu s tim, javlja se potreba regulisanja ovog pitanja od strane Vijeća ministara BiH u cilju kreiranja regulatornog okvira koji će omogućiti realizaciju izdataka na istovjetan način.

Usluge primarne zdravstvene zaštite realizovane su u iznosu od 1.520.683 KM, od čega se na sjedište Ministarstva odnosi iznos od 40.520 KM, a na DKP se odnosi iznos od 1.480.163 KM³⁹.

Pravo na zdravstvenu zaštitu zaposlenima u DKP-ovima i članovima porodice koji sa njima borave u zemlji prijema regulisano je Pravilnikom o plaćama i naknadama u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine⁴⁰. Članom 27. Pravilnika je definisano da se zdravstvena zaštita osigurava na jedan od sljedećih načina: (1) na osnovu bilateralnog ugovora između BiH i zemlje prijema, (2) ukoliko takav ugovor nije zaključen, zdravstveno osiguranje, u okviru primarne zdravstvene zaštite, se osiguravaju zaključivanjem ugovora sa odgovarajućom javnom ustanovom za zdravstveno osiguranje u zemlji prijema, uz prethodnu saglasnost Ministarstva⁴¹ i (3) u iznimnim slučajevima, kada nije moguće ostvariti zdravstvenu

³⁹ Značajniji troškovi se odnose na DKP u Sjedinjenim Američkim Državama (npr. Čikago 140.442 KM, Njujork 210.016 KM i Vašington 283.400 KM).

⁴⁰ Službeni glasnik BiH, broj 98/08, 84/14 i 68/23)

⁴¹ Član 27. stav (2) Pravilnika

zaštitu na prethodna dva načina, Ministarstvo može odobriti plaćanje stvarnih troškova zdravstvene zaštite za zaposlenog i članove njegove porodice na teret sredstava DKP-a.

Prema podacima Ministarstva, od ukupno 59 DKP-ova, pravo na zdravstvenu zaštitu na osnovu bilateralnih sporazuma ostvaruju zaposleni u 28 DKP-ova, dok se stvarni troškovi zdravstvene zaštite priznaju za šest DKP-ova i taj broj je smanjen u odnosu na prethodnu godinu. Troškovi zdravstvenog osiguranja, za koje je u stavu (2) Pravilnika regulisano da se osigurava zaključivanjem ugovora sa odgovarajućom javnom ustanovom za zdravstveno osiguranje u zemlji prijema se realizuju na osnovu zaključenih ugovora sa osiguravajućim kućama/društvima, premda takav vid zdravstvene zaštite nije naznačen u Pravilniku. Na osnovu zaključenih ugovora sa osiguravajućim kućama/društvima je osigurana zdravstvena zaštita u 25 DKP-ova.

Ministarstvo kontinuirano analizira način poboljšanja zdravstvene zaštite zaposlenih u DKP-ovima i u slučajevima podnošenja zahtjeva za priznavanje nastalih troškova cijeni konkretnu situaciju, ali ipak postoje slučajevi gdje je teško procijeniti opravdanost pojedinog nastanka troška. Također smo informisani da se zaposleni u DKP-ovima susreću sa problemima u pogledu ostvarivanja prava na osnovu bilateralnog sporazuma, jer se u određenim zemljama može ostvariti pravo na pružanje zdravstvenih usluga samo u hitnim slučajevima, bez prava na primarnu i sekundarnu zdravstvenu zaštitu.

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju izdataka za usluge zdravstvene zaštite zaposlenih u DKP-ovima (redni broj 17/2022 u Tabeli 2), smatramo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na realizaciji preporuke koja će biti predmet daljeg praćenja do okončanja njene realizacije.

7.2.5. Kapitalni izdaci

Za realizaciju kapitalnih izdataka Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 2.138.000 KM. Uz prihode od prodaje vozila (81.628 KM) koji su stavljeni na raspolaganje ukupan raspoloživi budžet za kapitalne izdatke iznosio je 2.219.628 KM. Do 31.12.2024. godine realizovani su izdaci u iznosu od 1.762.692 KM⁴². Nabavka opreme odnosila se na nabavku namještaja za potrebe sjedišta i DKP-a, kompjuterske opreme, motornih vozila, elektronske opreme, mašina i uređaja itd. Utrošena sredstva za rekonstrukciju i investiciono održavanje su se odnosila na zamjenu rasvjete u sjedištu Ministarstva, uređenje velike sale, molerske radove itd.

U toku godine su podnesena tri zahtjeva za izmjenu namjenske strukture od čega se dva odnose na povećanje po osnovu ostvarenih prihoda od prodaje vozila u iznosu od 70.479 KM i 11.148 KM. Treća izmjena namjenske strukture se odnosila smanjenje iznosa za nabavku videonadzora i alarmnih centrala u sjedištu Ministarstva, a uvećanje iznosa za kupovinu vozila srednje klase Generalnog konzulata u Čikagu.

Ministarstvo ni u 2024. godini nije u potpunosti izvršilo nabavke u skladu sa strukturom kapitalnih izdataka čija je zadnja izmjena odobrena početkom decembra 2024. godine. Ministarstvo je nabavke realizovalo u okviru ukupno odobrenih sredstava, a kod pojedinih

⁴² Ukupni kapitalni izdaci Ministarstva prikazani u Obrascu 6/1 Pregled ulaganja po vrstama i projektima iznose 2.158.319 KM, a realizovani su u okviru kapitalnih izdataka iz budžeta (1.762.692 KM), kroz višegodišnje projekte (325.627 KM) i iz sredstava novčanih donacija (70.000 KM).

pozicija smo utvrdili da su realizovane u nešto većem iznosu, ali za manju količinu u odnosu na odobrenu strukturu.

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju kapitalnih izdataka u skladu sa odobrenom namjenskom strukturom (redni broj 8/2023 u Tabeli 2), smatramo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na realizaciji preporuke koja će biti predmet daljeg praćenja do okončanja njene realizacije.

7.2.6. Višegodišnji projekti i programi posebnih namjena

Višegodišnji projekti: Za realizaciju višegodišnjih projekata Ministarstva prenesena su sredstva iz 2023. godine u iznosu od 2.722.451 KM.

Ministarstvo je u toku 2024. godine realizovalo iznos od 325.627 KM za opremanje i adaptaciju prostora u Crnoj Gori, Londonu i Budimpešti. Međutim, projekti na kojima su potrebni značajniji radovi (Beč i Madrid) još uvijek nisu realizovani. Navedeni višegodišnji projekti su u početnoj fazi iako su isti trebali biti okončani u 2018. godini (adaptacija objekta u Madridu) odnosno u 2022. godini (u Beču). Posljedica navedenog su potencijalno veći troškovi kao i rizici od daljeg propadanja imovine. Također, možemo konstatovati i da postoji rizik da sredstva koja su odobrena prethodnih godina nisu više dovoljna za realizaciju konkretnih projekata zbog globalnog rasta cijena na tržištu.

U toku godine odobrena su još tri višegodišnja projekta na osnovu odluka Vijeća ministara BiH iz novembra 2024. godine. Naime, tim odlukama je odobrena kupovina, adaptacija i opremanje objekata u Skoplju, Rimu i Vatikanu i Njujorku kao višegodišnji projekti koji se finansiraju iz sredstava posebne namjene u ukupnom iznosu od 13.500.000 KM.⁴³

Ministarstvo je započelo aktivnosti na izradi aplikacije u koju je uveden svaki objekt, stanje objekta, pregled izvršenih radova itd. Međutim, u odnosu na prethodne godine nismo uočili znatna poboljšanja kod realizacije višegodišnjih kapitalnih projekata niti nam je prezentovana strategija odnosno plan prioriteta adaptacije kao ni kupovine objekata.

PREPORUKA 16

Potrebno je da Ministarstvo analizira postojeće stanje, napravi plan aktivnosti te zauzme proaktivan stav za realizaciju raspoloživih sredstava za višegodišnje projekte.

7.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2024. godine iskazana je ukupna aktiva (sredstva) u iznosu od 73.436.777 KM. Ukupna pasiva (obaveze s izvorima sredstava) iskazana je u iznosu od 63.570.348 KM.

Stavke bilansa stanja iskazane u okviru aktive odnose se na gotovinu (9.092.478 KM), kratkoročna potraživanja (521.512KM), finansijske odnose sa drugim povezanim jedinicama

⁴³ Opisano u tački 7.2 Izvještaja

(170.352 KM), kratkoročne plasmane (1.522.686 KM), kratkoročna razgraničenja (2.008.874 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (60.120.875 KM).

Na poziciji obaveza značajne obaveze se odnose na kratkoročne tekuće obaveze (1.595.690 KM), obaveze prema zaposlenima (1.390.757 KM) i kratkoročna razgraničenja (443.896 KM), dok su izvori stalnih sredstava iskazani u iznosu od 60.121.325 KM.

Bilans stanja prikazan je u Prilogu III Izvještaja.

7.3.1. Sredstva

Novčana sredstva su iskazana u iznosu od 9.092.478 KM na 31.12.2024. godine i odnose se na stanja novčanih sredstava na centralnom računu u Minhenu i računima i blagajnama u 59 DKP-ova (9.014.980 KM) te stanja na prijelaznim računima za dotacije upućene krajem godine (48.920 KM). Ostatak u iznosu od 28.578 KM se odnosi na konta za poravnanja i prelazne račune za koja je popisna komisija navela da se radi o saldima iz prethodne godine, neautorizovanim uplatama, neutvrđenom osnovu nastalog knjiženja kao i da su određena salda rezultat knjiženja koje vrši isključivo Ministarstvo finansija i trezora BiH i da nema uvida u ista, te da je potrebno da se određena knjiženja dokumentuju i utvrdi tačna osnova knjiženja. Popisna komisija nije potvrdila spomenuta salda.

Popisom su potvrđena stanja redovnih i konzularnih računa iz svih DKP-ova.

Po pitanju preporuke iz prethodnog perioda koja se odnosila na usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem novčanih sredstava (redni broj 22/2022 u Tabeli 2), konstatovali smo da je Ministarstvo preduzimalo određene aktivnosti, te će ista biti predmetom daljeg praćenja do okončanja realizacije.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 521.512 KM i odnose se na potraživanja od pravnih i fizičkih osoba (32.368 KM) i ostalih potraživanja (489.143 KM).

Revizorskim postupcima nismo mogli potvrditi tačnost potraživanja evidentiranih u glavnoj knjizi i obrascu Bilansa stanja. U okviru kratkoročnih potraživanja nisu prikazani dati avansi za nabavku vozila u Štutgartu (64.747 KM), Kairu (56.180 KM) i Tokiju (69.332 KM), zbog čega je navedena pozicija potcijenjena za ukupan iznos od 193.260 KM. Avansi za nabavku vozila u Štutgartu i Egiptu, Ministarstvo je, kao i prethodne godine, evidentiralo na sredstvima u pripremi, dok uplatu avansa u Tokiju nije evidentiralo ni na jednom od ovih konta.

Dio potraživanja se odnosi na početna stanja unesena prilikom prelaska na ISFU sistem 2002. godine i za ta potraživanja ne postoji dokumentacija koja bi potvrdila opravdanost navedenih knjiženja. Nepostojanje dokumentacije je konstatovala i komisija prilikom popisa potraživanja. Ministarstvo je 30.12.2024. godine u cilju rješavanja salda potraživanja iz prethodnih godina za koji ne posjeduje dokumentaciju uputilo Ministarstvu finansija i trezora BiH Prijedlog odluke o otpisu potraživanja u iznosu od 22.689 KM. Ova potraživanja su isknižena u 2025. godini.

Pored toga, manji iznos potraživanja (od fizičkih osoba za isporučenu robu i usluge, za štete od osiguravajućih društava i refundaciju naknade bolovanja) je iskazan sa negativnim saldima, što nije u skladu sa prirodom konta potraživanja i računovodstvenim pravilima te utiče na tačnost ukupnog iznosa potraživanja.

Evidentiranje potraživanja za refundacije bolovanja ne vrši se u skladu s računovodstvenim pravilima i principima, jer smo uočili slučajeve da se potraživanja prvo naplate pa tek onda evidentiraju kao potraživanja, što nije u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Također smo konstatovali da na potraživanjima nije uknjižen iznos više obračunate naknade za odvojeni život i iznos više uplaćenih poreza i doprinosa zbog pogrešno unesenog minulog staža zaposlenog u DKP-u, a za kog je obračun plaće vršen na osnovu ispravnih podataka⁴⁴.

PREPORUKA 17

Ministarstvo je dužno kratkoročna potraživanja evidentirati u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

Najznačajniji iznos potraživanja, iskazan u okviru ostalih potraživanja, iznosi 335.512 KM i odnosi se na potraživanja od zaposlenih u DKP-ovima po osnovu smanjenja osnovice za obračun plaće, nastala prekoračenja troškova reprezentacije i slično.

Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti na naplati potraživanja po osnovu umanjenja osnovice za obračun plaće u pojedinim DKP-ovima, te je nakon utvrđivanja činjeničnog stanja započelo s aktivnostima donošenja rješenja o utvrđivanju obaveza povrata za zaposlene i rok za realizaciju povrata. Za potraživanja nastala po drugim osnovama nisu nam prezentovani dokazi o aktivnostima koje je Ministarstvo preduzimalo u cilju njihove naplate.

Interni finansijski odnosi iskazani su u iznosu od 170.352 KM i odnose se na potraživanja od Ministarstva sigurnosti BiH na osnovu finansiranja zaposlenih tog Ministarstva u DKP mreži i na potraživanja za troškove nastale prilikom korištenja VIP salona na aerodromima od drugih institucija (Predsjedništvo BiH, Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH i dr.).

Popisna komisija je i za ovu bilansnu poziciju navela da je na osnovu originalne finansijske dokumentacije potrebno utvrditi osnovanost knjiženja. Ministarstvo nije usaglasilo iznos potraživanja sa drugim institucijama.

Također smo konstatovali da je dio iskazanih potraživanja po ovom osnovu u iznosu od 27.322 KM obuhvaćen prijedlogom Ministarstva upućenim krajem godine Ministarstvu finansija i trezora BiH za otpis potraživanja jer je kao početno stanje uneseno u ISFU sistem 2002. godine. Saglasnost za isknjiženje je dobijena u 2025. godini.

S obzirom na sve navedeno ne možemo potvrditi tačnost ove bilansne pozicije.

Ministarstvo je i u 2024. godini evidentiralo izdatke po osnovu plaća i naknada zaposlenih iz Ministarstva sigurnosti BiH koji su upućeni na rad u DKP na poziciji internih finansijskih odnosa, na osnovu potpisanih sporazuma između ova dva ministarstva i instrukcije Ministarstva finansija i trezora BiH. Prema potpisanim sporazumima, zaposleni imaju radnopravni status u Ministarstvu nakon eksternog premještaja iz Ministarstva sigurnosti BiH, ali se njihove plaće i naknade ne evidentiraju u okviru pozicije bruto plaća ni u jednom ministarstvu. Izdaci su u Ministarstvu evidentirani na poziciji internih finansijskih odnosa, dok su u Ministarstvu sigurnosti evidentirani kao ugovorene usluge. Istovremeno Ministarstvo u obrascu 4/1 (Dinamika zapošljavanja) iz seta finansijskih izvještaja prikazuje i zaposlene iz Ministarstva sigurnosti BiH

⁴⁴ Obračun poreza i doprinosa za zaposlene u DKP-ovima se vrši u sjedištu, a obračun plaće u DKP-u u kome je zaposleni raspoređen.

jer su po osnovu uplate osiguranja doprinosa prijavljeni u Ministarstvu. Ministarstvo je početkom 2025. godine pokrenulo aktivnosti na izmjeni postojećeg sporazuma sa Ministarstvom sigurnosti BiH kojim bi se upućivanje zaposlenih regulisalo kako je to urađeno sa drugim institucijama BiH.

PREPORUKA 18

Potrebno je, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, utvrditi način evidentiranja izdataka po osnovu plaća i naknada zaposlenih iz Ministarstva sigurnosti BiH koji su privremeno s radnopravnim statusom u ovom Ministarstvu.

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 1.522.686 KM i odnose se na kredite date radnicima odnosno zaposlenima u DKP-ovima (15.863 KM) i depozite položene za stanove i rezidencije zaposlenih u DKP-ovima (1.506.823 KM).

Na osnovu dokumentacije o potraživanjima iskazanim na ovoj poziciji te izvještaja popisne komisije konstatovali smo da se dio plasmana odnosi na stanja iz prethodnih godina. Prema informacijama, pojedine osobe koje se vode kao dužnici nisu više u radnom odnosu u Ministarstvu, ali još uvijek ima nezatvorenih plasmana koji su dati zaposlenima koji i dalje rade u Ministarstvu. Navedena potraživanja su trebala biti zatvorena nakon povrata sredstava od strane zaposlenih. Popisna komisija je također konstatovala da je potrebno izvršiti uvid u originalnu finansijsku dokumentaciju i utvrditi da li ima potraživanja iz prethodnih godina koja mogu biti i sporna za naplatu.

S obzirom na navedene činjenice, ne možemo potvrditi tačan iznos potraživanja koja su sporna niti tačnost bilansne pozicije „Kratkoročni plasmani“.

Prema pregledu Ministarstva depoziti koji nisu vraćeni iznose 104.159 KM. Za dio evidentiranih plasmana koje nije moguće dokumentovati i naplatiti, kod kojih je postojala pravna osnova za zadržavanje depozita od strane zakupodavca i koji su rezultat pogrešnih knjiženja, Ministarstvo je uputilo Ministarstvu finansija i trezora BiH prijedlog odluke za otpis potraživanja u ukupnom iznosu od 39.042 KM. Navedene pozicije su isknižene u 2025. godini.

Po pitanju sačinjavanja analize svih potraživanja od zaposlenih dali smo preporuku u prethodnoj godini te smo na osnovu prethodno prezentovanog ocijenili da je realizacija iste u toku (preporuka broj 14/2023 u Tabeli 2), a što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja implementacije.

Ministarstvo je u cilju zaštite imovinsko-pravnih odnosa u februaru 2024. godine donijelo Instrukciju o postupanju u vezi s potraživanjima koja su nastala u prethodnim periodima po različitim osnovama. Navedenom instrukcijom su propisana zaduženja Odsjeka za finansije i Odsjeka za pravne, kadrovske poslove te postupanja prema osobama od kojih Ministarstvo ima evidentirana potraživanja. Ukoliko potraživanja ne budu izmirena predmet će se dalje proslijediti Pravobranilaštvu BiH na postupanje.

Po pitanju definisanja procedure i načina naplate i povrata potraživanja dali smo preporuku u prethodnoj godini te smo na osnovu prethodno prezentovanog ocijenili da je realizacija iste u toku (preporuka broj 15/2023 u Tabeli 2), a što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja.

Ministarstvo nije dokumentovalo aktivnosti na analizi ročnosti potraživanja i provođenju neophodnih knjiženja u cilju tačnog iskazivanja pozicije potraživanja u finansijskim izvještajima. Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH propisano je da se potraživanja/plasmani koja su nesigurna za naplatu ispravljaju posredstvom konta ispravke vrijednosti (član 53. i 54).

PREPORUKA 19

Potrebno je da Ministarstvo sačini analizu dokumentovanosti, strukture i ročnosti potraživanja te provede neophodna knjiženja u cilju iskazivanja tačnih bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.008.874 KM i obuhvataju razgraničene prihode (1.007.323 KM) i razgraničene rashode (1.001.689 KM).

Stanje na kontu „Razgraničeni prihodi po osnovu naplaćenih konzularnih taksi u DKP-ovima“ s 31.12.2024. godine iznosi 440.714 KM i prema važećoj Instrukciji Ministarstva finansija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata administrativnih taksi i naknada izvršenih putem DKP-a, stanje bi trebalo da predstavlja iznos takse koja nije transferisana do kraja godine. S obzirom na to da Ministarstvo nije unaprijedilo vođenje pomoćnih evidencija, da nije vršeno redovno spravljanje naplaćenih i transferisanih sredstava, te na činjenicu da prilikom popisa nije utvrđeno na šta se odnosi iskazani saldo kao i da je kod pojedinih DKP-ova saldo u minusu, ne možemo potvrditi da isti sadrži samo taksu koja je naplaćena u 2024. godini, a nije transferisana do kraja godine. Na razgraničenim kursnim razlikama i dalje su salda koja popisna komisija nije potvrdila kao ispravna, već je kao i prethodnih godina konstatovala da je iste potrebno, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, isknjižiti iz bilansne evidencije.

PREPORUKA 20

Potrebno je da Ministarstvo, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, riješi pitanje salda na kontu razgraničenih prihoda (kursne razlike).

Stalna sredstva: Nabavna vrijednost stalnih sredstava iskazanih u Bilansu stanja iznosi 87.987.032 KM, ispravka vrijednosti iznosi 27.866.157 KM, a sadašnja vrijednost 60.120.875 KM.

U strukturi stalnih sredstava najveći iznos se odnosi na građevine nabavne vrijednosti 65.474.853 KM po osnovu objekata stečenih na osnovu sukcesije imovine bivše SFRJ i kupovinom i izgradnjom iz budžetskih sredstava u prethodnim i tekućoj godini. Na opremu se odnosi 15.010.879 KM, stalna sredstva u obliku prava 5.438.857 KM, koja se najvećim dijelom odnose na ulaganja u tuđe objekte, zemljište 1.775.921 KM, sredstva u pripremi 286.522 KM.

Mada je Ministarstvo provodilo aktivnosti u vezi sa knjiženjem objekata u vlasništvu Bosne i Hercegovine, još uvijek postoje sredstva koja nisu evidentirana u poslovnim knjigama Ministarstva što ima uticaja na ukupnu vrijednost iskazanih sredstava Ministarstva u Bilansu stanja. Naime, ukupna vrijednost stalnih sredstava je potcijenjena za nepoznati iznos koji se odnosi na neevidentirane objekte. Ministarstvo je u 2024. godini u poslovne knjige evidentiralo dva objekta dodijeljena Bosni i Hercegovini prethodnih godina u procesu sukcesije imovine bivše SFRJ. Preostala dva objekta (Brazil i Urugvaj), koja su u prethodnom periodu također

dodijeljena Bosni i Hercegovini nisu uknjižena u poslovne knjige, a prema informacijama dobijenim u Ministarstvu, za njih nije završen ni postupak uknjižbe u vlasništvo BiH.

PREPORUKA 21

Ministarstvo treba sve nekretnine koje su dodijeljene Bosni i Hercegovini u postupku sukcesije imovine bivše SFR Jugoslavije evidentirati u poslovne knjige Ministarstva.

Ministarstvo je u 2024. godini uknjižilo dio viška sredstava koja su utvrđena popisom za 2023. godinu (sredstvo dobijeno iz donacije u ambasadi u Moskvi), a provedene su i aktivnosti na procjeni određenih sredstava dobijenih u procesu sukcesije za koje je navedeno da se ne može utvrditi tržišna vrijednost.

Popisom u 2024. godini utvrđeni su manjak sredstava sadašnje vrijednosti 8.483 KM i višak stalnih sredstava u iznosu od 9.645 KM te višak sredstava za koje nisu utvrđene vrijednosti – deset umjetničkih djela doniranih od Direkcije za evropske integracije. Ministarstvo je donijelo odluku o uknjižavanju viška sredstava u iznosu od 9.645 KM, koji će biti evidentiran u 2025. godini, ali još nisu utvrđene vrijednosti doniranih umjetničkih djela.

PREPORUKA 22

Za sve viškove sredstava utvrđene popisom potrebno je utvrditi vrijednost i iste evidentirati u poslovne knjige.

Prethodne godine smo konstatovali da se na sredstvima u pripremi vodi agregat koji je nabavljen 2019. godine jer nema prostora i adekvatne lokacije gdje bi se isti postavio, a potrebne su i saglasnosti nadležnih institucija za isto. U 2024. godini navedeno sredstvo je preknjiženo na konto sredstava u upotrebi iako se još uvijek nalazi kod dobavljača i nije postavljen na lokaciji u okviru Ministarstva. Vrijednost navedenog agregata iznosi 51.246 KM, dodijeljen mu je inventurni broj i u knjizi stalnih sredstava je kao lokacija naveden naziv dobavljača.

PREPORUKA 23

Ministarstvo treba razmotriti dalji status opreme koji nije stavljena u funkciju i u skladu s tim donijeti odgovarajuću odluku.

Na sredstvima u pripremi iskazan je saldo u iznosu od 286.521 KM koji se najvećim dijelom odnosi na opremu u pripremi (275.639 KM).

Ministarstvo je na konto opreme u pripremi evidentiralo vozila koja su nabavljena za potrebe DKP-ova (Kairo, Štuttgart, Bern i Čikago) u toku godine, a koja nisu isporučena do kraja godine. Utvrdili smo da su za dva vozila izvršene avansne uplate (120.927 KM) koje je trebalo knjižiti kao potraživanja za date avanse, jedno vozilo nije ni plaćeno ni isporučeno (70.667 KM), a za jedno djelimično plaćeno vozilo je evidentiran ostatak ugovorene obaveze koja je plaćena u 2025. godini (13.819 KM).

Knjiženje neisporučene opreme na sredstva u pripremi nije ispravno i nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH kojim je propisano da se na sredstvima u pripremi evidentiraju sva knjiženja investicija u toku, odnosno sva ulaganja u izgradnju i sticanje stalnih sredstava. Po tom osnovu je pozicija opreme u pripremi netačno iskazana za iznos od 205.413 KM.

Za preostali saldo na kontu (70.226 KM) iz Ministarstva je dostavljen dokument iz ambasade u Čikagu da je vozilo isporučeno isti dan kada je potpisan ugovor (30.12.2024. godine) i moglo je biti proknjiženo kao sredstvo na 31.12.2024. godine.

PREPORUKA 24

Potrebno je da Ministarstvo, prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u Glavnoj knjizi, osigura potpuno poštovanje računovodstvenih pravila i principa kako bi iskazana salda na bilansnim pozicijama bila tačna i odražavala stvarno stanje.

7.3.2. Obaveze

Kratkoročne tekuće obaveze iskazane su u iznosu od 1.595.690 KM od čega se na obaveze prema dobavljačima odnosi iznos od 1.020.348 KM, a obaveze prema fizičkim osobama 557.498 KM.

Na kontu obaveza prema dobavljačima u sjedištu utvrdili smo da je iznos iskazan u glavnoj knjizi (679.593 KM) veći za 164.950 KM od iznosa iskazanog u pomoćnoj evidenciji tj. modulu obaveza putem kojeg se evidentiraju obaveze i plaćanja po računima dobavljača. Navedena razlika između glavne knjige i pomoćne evidencije tokom popisa nije konstatovana niti obrazložena.

Putem konta obaveza prema fizičkim osobama evidentiraju se uplate sredstava građana BiH za poštanske troškove na ime dostave putnih isprava na adresu. Razliku između naplaćenih sredstava i stvarnih troškova poštarine DKP-ovi bi, prema Instrukciji Ministarstva⁴⁵, trebali transferisati na Jedinstveni račun trezora BiH. Na spomenutom kontu je iskazan saldo od 536.793 KM za koji je popisna komisija konstatovala da je potrebno izvršiti uvid u stanje u svakom DKP-u kako bi se utvrdilo da li se ova sredstva redovno transferišu.

Također smo utvrdili da je u okviru pozicije kratkoročnih obaveza prikazan saldo na dugovnoj strani u iznosu od 27.281 KM koja datiraju iz prethodnih godina. Konta obaveza, po računovodstvenim principima, ne mogu imati dugovna salda te navedeno iskazivanje dovodi u pitanje tačnost iskazanih obaveza.

Obaveze za plaće i naknade prema zaposlenima iskazane su u iznosu od 1.390.757 KM. Saldo na kontima obaveza za plaće ne odgovara iznosu obaveza po obračunu plaće za decembar 2024. godine, a koji se uobičajeno zatvara prilikom isplate narednog mjeseca. Prilikom provođenja popisa komisija je konstatovala da je potrebno utvrditi osnovanost pojedinih knjiženja.

Na osnovu prezentovanog nismo mogli potvrditi tačnost iskazanih bilansnih pozicija kratkoročnih tekućih obaveza i obaveza prema zaposlenima.

⁴⁵ Broj: 09/3-34-16-20660/13 od 16.7.2013. godine

Razgraničeni rashodi iskazani su u iznosu 443.827 KM. U ovom iznosu evidentirani su razgraničeni ostali rashodi u iznosu od 176.257 KM, sa saldom na dugovnoj strani konta, i razgraničeni rashodi za nabavku roba i usluga u iznosu od 620.084 KM po osnovu ugovora za nabavku stalnih sredstava zaključenih do 31.12.2024. godine.

Prema dokumentaciji Ministarstva, dugovni saldo na poziciji razgraničenih rashoda je nastao zbog pogrešnog knjiženja u sistemu prilikom vraćanja sredstava zbog blokirano žiroračuna dobavljača kome je izvršena uplata po ugovoru. Iako je u pitanju greška koju nije prouzrokovalo Ministarstvo, i ista je ispravljena u 2025. godini, dugovni saldo konta uticao je na tačnost iskazanog iznosa u bilansu stanja.

Na osnovu testiranog uzorka nabavki vozila u DKP-ovima utvrdili smo da nije izvršeno rezervisanje po ugovoru za nabavku vozila u Tokiju u iznosu od 69.332 KM, te je netačno iskazana pozicija razgraničenih rashoda za nabavku roba i usluga.

Također smo utvrdili da još uvijek nije zatvoren iznos od 11.785 KM ukalkulisan 2013. godine u Generalnom konzulatu u Milanu.

PREPORUKA 25

Ministarstvo treba stavke knjižene na kontima razgraničenih rashoda zatvoriti u toku godine, a nezatvorene stavke evidentirati kao vanredni prihod institucija BiH.

7.3.3. Popis sredstava i obaveza

Popis sredstava i obaveza u Ministarstvu provodilo je više komisija koje su u zapisnicima konstatovali da je prilikom provođenja popisa bilo kašnjenja u dostavljanju izvještaja iz DKP-ova o popisu stalnih sredstava, da su izvještaji o popisu stalnih sredstava nepotpuni, obrazloženja za predloženi otpis su štura ili nisu nikako navedena, da nisu dostavljene informacije o uzroku i odgovornosti za utvrđeni manjak, informacije u vezi s utvrđenim viškom sredstava su nepotpune, nepostojanje dokumentacije za pojedine stavke potraživanja i obaveza, te je manjak stikera viza i putnih listova.

U izvještaju Centralne popisne komisije konstatovan je napredak u obilježavanju stalnih sredstava u sjedištu i evidentiranju novonabavljenih sredstava, ali je na osnovu analize pojedinačnih izvještaja postojala potreba za zaključcima i prijedlozima. Prijedlozi Centralne popisne komisije se odnose na rashodovanja sredstava, evidentiranje viška sredstava, utvrđivanje okolnosti nastalog manjka i u skladu sa nalazima pokretanje procedure utvrđivanja odgovornosti za isti, nastavak aktivnosti na utvrđivanju osnovanosti knjiženja na kontima potraživanja i obaveza. Provođenjem navedenih aktivnosti stvaraju se pretpostavke za pravovremeno evidentiranje promjena na sredstvima i obavezama i adekvatnu pripremu za provođenje popisa u narednoj godini.

PREPORUKA 26

Ministarstvo treba okončati aktivnosti na usaglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava i obaveza shodno donesenim odlukama rukovodstva nakon popisa i utvrđenim rokovima kako bi popis sredstava i obaveza za sljedeću godinu bio proveden u skladu s važećim propisima te kako bi bio efikasan i svrsishodan.

Popis stikera viza i putnih listova izvršen na način da se od komisija u DKP zahtijevalo da iskažu početno stanje, zaduženje u toku godine, razduženje i konačno stanje na kraju godine. Prilikom popisa su utvrđena odstupanja kod pojedinih DKP-ova⁴⁶ u odnosu na očekivano stanje prema podacima o početnom stanju i broju zaprimljenih i izdatih viza te je po tom osnovu komisija za popis novčanih sredstava, obaveza i potraživanja vršila dodatnu analizu. Popisna komisija je utvrdila ukupno stanje stikera viza u DKP-ovima i sjedištu Ministarstva na 31.12.2024. godine (bez početnog stanja Ambasada BiH Aman i Ambasada BiH Otava) i stanje putnih listova na 31.12.2024. godine (bez početnog stanja Ambasade BiH u Otavi).

S obzirom na konstatovane manjkove, Centralna popisna komisija je predložila da se utvrde stvarni razlozi manjka stikera viza u Kuvajtu, kao i odgovornost osoba za nastali manjak, da se ispita i utvrdi stvarno stanje stikera viza u Amanu, te da se kao postpopisna aktivnost dodatno izvrši provjera i verifikuje navedena informacija u Otavi i u skladu s tim provedu odgovarajuće aktivnosti.

Navedeno ukazuje na nedostatke u sistemu evidentiranja, izvještavanja i prezentovanja podataka o raspoloživom stanju stikera viza i putnih listova. Proces obavljanja konzularnih usluga se, prema našim informacijama, u Sektoru za konzularne poslove uglavnom posmatra kroz računovodstveni aspekt evidentiranja takse te nedostaje adekvatna koordinacija između organizacionih jedinica koje su uključene u ovaj proces. Pored toga, nova aplikacija koja se odnosi na konzularne usluge nije u potpunosti implementirana u svim DKP-ovima pa samim tim nije bilo moguće utvrditi da li postoji prostor za njeno unapređenje. Pored navedenih nedostataka, mišljenja smo da je popisna komisija provela adekvatne aktivnosti u cilju utvrđivanja da li stvarno stanje odgovara stanju po zaduženjima.

U prethodnom periodu smo dali preporuku po pitanju pouzdanog praćenja i kontrole nad izdavanjem stikera viza i putnih isprava u cilju unapređenja sistema evidentiranja, izvještavanja i prezentovanja podataka o raspoloživom stanju ovih dokumenata (redni broj 30/2022 u Tabeli 2) te smo na osnovu prethodno prezentovanog ocijenili da je realizacija iste u toku, a što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja realizacije.

Prema Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama za korisnike budžeta institucija BiH na klasi zaliha se evidentiraju zalihe materijala i robe. Ovakav način evidentiranja vrši se u cilju kontrole nad njihovom upotrebom, s obzirom na to da se nabavna vrijednost stavlja direktno na rashode.

Stikeri viza i putni listovi se, sa računovodstvenog aspekta mogu posmatrati kao zalihe materijala koji se evidentiraju unutar klase 2, zaduženjem prilikom nabavke i razduženjem prilikom njihovog trošenja.

PREPORUKA 27

Ministarstvo treba nabavku i trošenje obrazaca stikera viza i putnih listova evidentirati putem konta zaliha.

⁴⁶ U DKP Aman se nije moglo utvrditi tačno početno stanje stikera viza, u DKP u Kuvajtu je utvrđen manjak tri stikera viza, a DKP u Otavi je prvobitno dostavio izvještaj da nema na stanju stikera viza i putnih listova da bi Centralna popisna komisija konstatovala da ih je Ured za kontrolu diplomatskih i konzularnih poslova Ministarstva vanjskih poslova BiH 25.2.2025. godine obavijestio da je Ambasada u Otavi putem e-maila dostavila informaciju o pronalasku stikera viza i putnih listova

8. ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŹOVANIH) OSOBA

Zakonom o budŹetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2024. godinu Ministarstvu je odobreno 520 zaposlenih. Na 31.12.2024. godine u Ministarstvu je bilo 480 zaposlenih.

Ministarstvo je tokom 2024. godine nastavilo sa unosom podataka o zaposlenima u aplikaciju koja je razvijena tokom 2023. godine, ali do perioda obavljanja završne revizije ti podaci nisu bili operativni (nisu bili uneseni svi podaci). Podatke o ukupnom broju zaposlenih, o zaposlenima koji su obavljali poslove drugih radnih mjesta ili su interno premješteni u sjedištu, na rad u DKP ili vraćeni iz DKP u sjedište preuzeli smo iz obrasca koji je sastavni dio godišnjeg finansijskog izvještaja (prosječan broj zaposlenih i dinamika zapošljavanja) te tabela koje je Ministarstvo sačinilo za potrebe obavljanja revizije.

Po pitanju preporuke koju smo dali u prethodnom periodu (redni broj 32/2022 u Tabeli 2) u vezi s uspostavljanjem evidencije o zaposlenima, ocijenili smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na realizaciji date preporuke i ista će biti predmetom daljeg praćenja do konačne realizacije.

8.1. Eksterni premještaj i direktno preuzimanje državnih službenika

Ministarstvo je primilo u radni odnos pet državnih službenika na osnovu eksternog premještaja iz drugih institucija BiH, a jednog državnog službenika je direktno preuzela od entitetskog ministarstva.

Eksterni premještaji su realizovani nakon potpisivanja sporazuma između Ministarstva i institucije u kojoj je državni službenik bio zaposlen i rješenja Agencije za državnu službu BiH.

Agencija za državnu službu se u rješenjima poziva na član 19. stav 2, član 32. stav 2. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine⁴⁷ i na čl.20. i 22. Pravilnika o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine.

Članom 19. stav 2. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH propisano je da, ukoliko nije moguć interni premještaj i interno oglašavanje iz stava 1. tog člana, institucija pokušava upražnjeno radno mjesto popuniti eksternim premještajem državnog službenika koji je na sličnom položaju u drugoj instituciji. Članom 20. Pravilnika o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine je navedeno, između ostalog, da se državni službenik koji ispunjava sve posebne uslove može eksterno premjestiti iz institucije u instituciju.

Ministarstvo nam nije prezentovalo dokaze da je prije eksternog premještaja pokušalo popuniti upražnjena radna mjesta internim premještajem i internim oglašavanjem niti informacije na koji način je utvrdilo da preuzeti državni službenici ispunjavaju sve posebne uslove, a pored nabrojanog, nismo upoznati ni sa načinom izbora institucija iz kojih su eksterno premješteni državni službenici.

⁴⁷ SluŹbeni glasnik BiH, br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12. 93/17 i 18/24

Direktno preuzimanje državnog službenika Ministarstvo je izvršilo pozivajući se na član 32.b Zakona o državnoj službi u institucijama BiH radi popunjavanja radnog mjesta ministar savjetnik u Odsjeku za vizno-pasoške poslove Ministarstva. Nisu nam prezentovane informacije koji su posebni akademski i profesionalni uslovi koje ispunjava državni službenik za radno mjesto koje je popunjeno zbog kojih se, pored ispunjavanja općih uslova, može direktno preuzeti bez oglašavanja odnosno konkursa.

Mada su za navedene eksterne premještaje i direktno preuzimanje donesena rješenja Agencije za državnu službu, mišljenja smo da nije u potpunosti poštovan i primijenjen princip transparentnosti kao jedan od principa koji treba da osigura državna služba.

PREPORUKA 28

U procesu zapošljavanja Ministarstvo treba osigurati poštovanje principa transparentnosti.

8.2. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

U Ministarstvu je i tokom 2024. godine jedan broj državnih službenika, uz poslove svog radnog mjesta, obavljao i poslove drugog radnog mjesta na osnovu odluka ministra o prijenosu ovlaštenja. Ukupno 13 državnih službenika je obavljalo poslove upražnjenih radnih mjesta većeg nivoa u odnosu na radno mjesto na koje su zaposleni, od čega su tri radna mjesta rukovodećih državnih službenika. Tokom 2024. godine nije bio raspisan javni oglas za popunjavanje radnih mjesta rukovodećih državnih službenika.

Radna mjesta rukovodećih državnih službenika odnose se na radno mjesto sekretara Ministarstva i dva pomoćnika ministra koja nisu popunjena već duži niz godina. Dva šefa odsjeka od prošle godine obavljaju poslove pomoćnika ministra u Sektoru za bilateralne i multilateralne poslove, a načelnik odjela poslove sekretara ministarstva do popune upražnjenih radnih mjesta.

Preostalih 10 državnih službenika također su obavljali poslove većeg nivoa radnog mjesta od radnog mjesta koje obavljaju (npr. poslove šefa odsjeka je obavljao ministar savjetnik ili prvi sekretar, poslove glavnog inspektora Ureda za kontrolu diplomatskih i konzularnih poslova obavljao je inspektor).

Navedena praksa obavljanja poslova drugog radnog mjesta na osnovu ovlaštenja traje već duži niz godina i pored činjenice da takav način obavljanja poslova nije predviđen postojećim propisima.

Naime, prema članu 31. stav 1 Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, unapređenje državnih službenika na više radno mjesto u istoj ili drugoj instituciji BiH obavlja se putem internog ili javnog konkursa. Članom 32. stav 1. Zakona propisano je da interni premještaj državnog službenika na slično radno mjesto, u skladu sa potrebama službe, vrši rukovodilac institucije, a stavom 3. da Agencija pravilnikom propisuje uslove i način obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika, uz prethodnu pribavljenu saglasnost Vijeća ministara BiH.

Pravilnikom o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH⁴⁸ definisano je da je institucija dužna obavljati interno oglašavanje i provoditi interni konkurs u slučaju kada postoji upražnjeno radno mjesto na koje se državni službenik može unaprijediti, a prema procjeni institucije postoji najmanje jedan kvalitetan kandidat za unapređenje.

PREPORUKA 29

Ministarstvo je dužno da raspoređivanje državnih službenika na upražnjena radna mjesta vrši u skladu sa relevantnim propisima.

8.3. Interni premještaji i unapređenja

Prema podacima Ministarstva, koji su sačinjeni za potrebe obavljanja revizije, u toku godine je 26 osoba interno premješteno na druga radna mjesta te je izvršen interni premještaj – unapređenje za 11 zaposlenih. Većina internih premještaja odnosi se na raspoređivanje državnih službenika u sjedištu nakon povratka iz DKP-ova.

Odlukom o izuzeću od odredbi Zakona o državnoj službi u institucijama BiH⁴⁹ definisano je da se odredbe člana 31. i 32. Zakona o državnoj službi, po kojim se unapređenja vrše provođenjem internih konkursa, ne primjenjuju na diplomatsko-konzularno osoblje Ministarstva.

Rješenje o unapređenju, odnosno internom premještaju, donosi ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za državnu službu, a kao razlog se navodi potreba popunjavanja određenog radnog mjesta. Prema Odluci o uslovima i načinu upućivanja zaposlenih u Ministarstvu na rad u DKP zaposleni se upućuju na rad u DKP na radno mjesto istog ranga na kojem su raspoređeni u sjedištu, na mjesto višeg ranga za jedan nivo ili na radno mjesto nižeg ranga uz njegovu pisanu saglasnost. Odlukom nije definisano kako se postupa prilikom povratka zaposlenih u sjedište koji su raspoređeni na radno mjesto višeg ranga. Zaposleni koji se upućuju na viši rang prilikom upućivanja na rad u DKP smatraju se unaprijeđenim te se prilikom povratka raspoređuju na isti rang na kojem su bili u DKP mreži.

Prethodnih godina smo također ukazali na navedenu problematiku i netransparentnost procesa internog premještanja i unapređivanja u Ministarstvu, a kriteriji za raspoređivanje državnih službenika na radna mjesta nakon povratka u sjedište nisu uspostavljeni ni tokom 2024. godine.

PREPORUKA 30

Preporučujemo Ministarstvu da uspostavi jasne i transparentne kriterije za napredovanje i interno premještanje zaposlenih.

⁴⁸ Službeni glasnik, broj 62/10

⁴⁹ Broj 06-07-208/27-04 od 19.02.2004.

8.4. Upućivanje zaposlenih na rad u DKP

Upućivanje zaposlenih Ministarstva u DKP vrši se na osnovu Odluke o uslovima i načinu upućivanja zaposlenih u Ministarstvu na rad u DKP⁵⁰, kojom su definisani uslovi i kriteriji (radno iskustvo, nivo poznavanja jednog diplomatskog jezika, poznavanje jezika zemlje prijema, ocjena rada u posljednje dvije godine, procjena stručnosti, kreativnosti, samostalnosti i stvaralačke inicijative zaposlenog te doprinos radu Ministarstva). Ovom odlukom je predviđeno sačinjavanje liste upražnjenih radnih mjesta i mjesta koja bi zbog isteka mandata zaposlenih trebala ostati upražnjena u narednoj kalendarskoj godini, objava liste na oglasnoj ploči Ministarstva najkasnije do 31. decembra i dostavljanje zaposlenim na e-mail, objava poziva za iskazivanje interesa za odlazak na rad u DKP na oglasnoj ploči Ministarstva te da zaposleni iskazuju interes na odlazak u DKP u pisanoj formi na propisanom obrascu i upućuju na mail naznačen u pozivu za iskazivanje interesa. Odlukom nije definisano na koji način ministar donosi konačnu odluku čime postupak u ovom dijelu nije u potpunosti transparentan.

U 2024. godini nije sačinjena lista upražnjenih radnih mjesta, a zaposleni su obaviješteni elektronskim sredstvima komunikacije o postojanju upražnjenih radnih mjesta za veći broj DKP-ova.

Ministarstvo je pripremio prijedlog internog pravilnika o upućivanju zaposlenih na rad u DKP mrežu za koji su u periodu obavljanja završne revizije vršene interne konsultacije.

U vezi s preporukom iz prethodne godine da se postupak upućivanja zaposlenih u DKP mrežu vrši na transparentan način, u skladu s propisanim kriterijima (redni broj 37/2022 u Tabeli 2) cijenimo da Ministarstvo preduzima aktivnosti koje će biti predmetom praćenja i u narednom periodu.

8.5. Ugovori o djelu

Ostvareni izdaci po ovom osnovu sa 31.12.2024. godine u sjedištu Ministarstva iznose 217.578 KM i za 37.105 KM su veći u odnosu na isti period prethodne godine. Mjesečni iznosi naknada isplaćivani su za 43 izvršioca u rasponu od 182 do 1.500 KM.

Ministarstvo je i u 2024. godini nastavilo s praksom angažovanja vanjskih saradnika u sjedištu putem ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova iz djelokruga Ministarstva. Uvidom u pojedinačne ugovore o djelu i izvještaje o radu može se zaključiti da se radi o poslovima koji odgovaraju sistematizovanim radnim mjestima te su za određene poslove ugovori sklapani par mjeseci u kontinuitetu.

Prema Zakonu o obligacionim odnosima ugovor o djelu se potpisuje sa fizičkom osobom za konkretan posao koji predstavlja „zaokruženu“ cjelinu, te stoga predmet ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji se obavljaju u kontinuitetu niti poslovi sistematizovanih radnih mjesta. I dalje smatramo da je praksa angažovanja osoba po osnovu ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova neprihvatljiva za javni sektor te da je ovakav angažman prihvatljiv u izuzetnim slučajevima i to za konkretne poslove koji se javljaju povremeno, shodno zakonskim propisima koji regulišu oblast obligacionih odnosa.

⁵⁰ Odluka broj 09-02-2-36517/22 od 27.09.2022. godine

PREPORUKA 31

Ministarstvo treba osigurati da se ugovori o djelu zaključuju samo u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji su privremenog karaktera i koji se ne mogu smatrati poslovima sistematizovanih radnih mjesta.

9. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je donijelo i objavilo Plan javnih nabavki za 2024. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.⁵¹

Analizom plana nabavki i provedenih postupaka nabavki uočili smo da su određene nabavke kasno planirane i pokrenute. Tako su pojedine usluge planirane za pokretanje u periodu januar – mart, a pokrenute su znatno kasnije (nabavka usluga servisiranja pokrenuta u oktobru 2024. godine, a usluge štampanja pokrenute u drugoj polovini augusta).

PREPORUKA 32

Ministarstvo je dužno postupke nabavki pokretati i provoditi u skladu s Planom nabavki i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora.

Ministarstvo je 15.4.2024. godine usvojilo novi Pravilnik o javnim nabavkama u sjedištu koji je stupio na snagu danom donošenja. U istom su jasno precizirane obaveze svih organizacionih jedinica u postupcima javnih nabavki, a posebno rokovi za pokretanje postupaka.

Prema prezentovanim podacima⁵², Ministarstvo je u 2024. godini provelo 51 postupak javnih nabavki. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo 13 otvorenih postupaka u vrijednosti od 482.598 KM, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja u vrijednosti od 57.000 KM i 10 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 131.407 KM. Ministarstvo je putem direktnog sporazuma izvršilo nabavke u vrijednosti od 98.749 KM.

Revizijom procedura javnih nabavki iz uzorka utvrđena su odstupanja od zadanih kriterija kako slijedi:

9.1. Nabavka usluga otklanjanja kvarova na sistemu hlađenja u objektu Ministarstva

Ministarstvo je u augustu 2024. godine pokrenulo pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavke usluga otklanjanja kvarova na sistemu hlađenja uz pozivanje na član 21. stav 1. tačka d) Zakona o javnim nabavkama. Procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 40.000 KM bez PDV-a prema kriteriju najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude. U obrazloženju odluke Ministarstvo navodi da se ugovorni organ odlučio na taj postupak zbog hitnosti rješavanja problema sistema hlađenja u objektu Ministarstva u periodu izrazito visokih temperatura, a kako bi se omogućili uslovi za nesmetano obavljanje poslova od strane zaposlenih.

⁵¹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14, 59/22 i 50/24

⁵² Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

Kvar je konstatovan u junu 2024. godine prilikom redovnog servisa od strane izabranog dobavljača koji je obavljen prilikom sezonske promjene rada (zima/ljeto) u toku juna, kada počinje sezona hlađenja. Sistem hlađenja nije bilo moguće staviti u funkciju zbog nedostatka rashladnog tijela, a kvar tehnički nije bilo moguće utvrditi tokom zimske sezone dok je sistem bio podešen na grijanje. Nakon provedenog dijagnosticiranja kvara od strane drugog dobavljača koji je izabran nakon istraživanja tržišta u postupku direktnog sporazuma, Ministarstvo se odlučilo za provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci sa ponuđačem koji je dijagnosticirao kvar. U fazi istraživanja tržišta kontaktirana su još dva ponuđača koja su zahtijevala avans u iznosu 100%, duži rok izvođenja radova i upitnu garanciju izvedenih radova.

Na osnovu dostavljene ponude, koja nije uvezana niti numerisana, sa ponuđačem je 11.9.2024. godine zaključen ugovor u vrijednosti od 39.000 KM (bez PDV-a). Ugovorena je realizacija ugovora u periodu od 25 radnih dana računajući i subote u periodu izvršenja usluga, te obavezu izabranog dobavljača da u roku od pet dana od dana obostranog potpisa ugovora dostaviti garanciju za dobro izvršenje ugovora u visini 10% vrijednosti ugovora. Ponuđač je obavijestio Ministarstvo da nije u mogućnosti dostaviti bankarsku garanciju u ugovorenom roku jer ga je banka obavijestila da je za izdavanje garancije potrebno 20 dana, te je ponudio opciju da Ministarstvo zadrži 10% ukupnog iznosa ugovora godinu dana – do isteka garancije za navedene usluge (retencija). Ministarstvo je prihvatilo prijedlog ponuđača i sačinjen je aneks ugovora koji je u Ministarstvu potpisan 19.9.2024. godine, a testiranje sistema je izvršeno 09.10.2024. godine.

Ministarstvo nije razmatralo mogućnost provođenja redovnog postupka za otklanjanje kvara na sistemu hlađenja, a na osnovu prethodno navedenog može se zaključiti da je provođenje pregovaračkog postupka iz razloga hitnosti izgubila smisao jer je u oktobru, kada je obavljeno testiranje sistema hlađenja i puštanje u rad bila bespotrebna funkcija sistema hlađenja u objektu.

Tokom revizije nam nije prezentovan zapisnik o izvršenim uslugama kojim bi Ministarstvo, kao naručilac, potvrdilo da su usluge izvršene i da je sistem hlađenja u objektu uspostavljen. Prezentovan je samo radni nalog izvršioca sa datumom 9.10.2024. godine u kom je navedeno da je izvršeno punjenje sistema, testiranje, kontrola i puštanje u rad, ali isti nije potpisan i od strane Ministarstva.

PREPORUKA 33

Ministarstvo je obavezno da dosljedno primjenjuje Zakon o javnim nabavkama i postupak iz razloga krajnje hitnosti provodi u okolnostima kojima se opravdava izuzetna hitnost, uz blagovremeno planiranje nabavki.

9.2. Nabavka usluga interneta

Ministarstvo za potrebe sjedišta plaća mjesečni zakup rezervnog internet linka kapaciteta 30 Mbps. Faktura u iznosu od 1.551 KM sa PDV-om za usluge rezervnog internet linka se realizuje na osnovu ugovora zaključenog 2008. godine. Ugovoreni kapacitet od 4 Mbps nije mijenjan

novim ugovorom niti Aneksom ugovora, nego je ponuđač samostalno povećavao kapacitet predmetnog linka. Neprovođenje procedure nabavke internet usluga može biti neekonomično.

PREPORUKA 34

Ministarstvo treba provoditi proceduru nabavke usluga interneta i zanoviti stare ugovore.

9.3. Nabavke u DKP-ovima

Nabavke u DKP-ovima regulisane su Pravilnikom o ugovorima koji se dodjeljuju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama⁵³ kojim je regulisan i način izvještavanja o zaključenim ugovorima putem godišnjeg obavještenja o dodjeli ugovora. Prema izvještaju koji nam je dostavljen, u DKP-ovima je proveden 131 postupak nabavki nakon čega su zaključeni ugovori u vrijednosti od 1.336.991 KM bez PDV-a.

Ministarstvo je za potrebe DKP-ova izvršilo nabavku 16 vozila u iznosu od 1.081.005 KM, od čega je jedno vozilo u iznosu od 70.000 KM nabavljeno iz donatorskih sredstava za ambasadu u Kuvajtu.

Nedostaci u provedenim procedurama se odnose na sljedeće:

- Kod nabavke vozila u generalnom konzulatu u Istanbulu konstatovali smo da je ugovor o nabavci potpisan prije dostavljanja mišljenja Pravobranilaštva BiH (ugovor potpisan 25.10.2024, a mišljenje Pravobranilaštva od 29.10.2024. zaprimljeno na protokolu 1.11.2024. godine). Pored toga, vozilo je evidentirano kao stalno sredstvo prije nego je isporučeno (knjiženje izvršeno sa 31.10.2024. godine, a isporuka izvršena 8.11.2024. godine).
- U ambasadi u Ljubljani pribavljene su tri ponude od kojih je jedna bila veća od planiranog iznosa za nabavku, ali nije odbačena kao neprihvatljiva. Navedeno nije uticalo na konačan izbor jer je izabrana ponuda sa najnižom cijenom.

Ostali nedostaci u vezi sa nabavkom vozila se odnose na način evidentiranja na kontima opreme u pripremi i razgraničenjima, što je detaljnije opisano u tačkama 7.3.1. (Sredstva) i 7.3.2. (Obaveze).

PREPORUKA 35

Nabavke u DKP-ovima trebaju biti realizovane u skladu s važećim propisima koji regulišu oblast nabavki.

⁵³ Pravilnik Vijeća ministara BiH (Službeni glasnik BiH, broj 84/15)

9.4. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma

Nabavka usluga brze pošte pokrenuta je u periodu kada je planirana (mart 2024. godine), ali zbog obustave postupka na osnovu uložene žalbe nije na vrijeme okončalo predmetnu nabavku, što je za posljedicu imalo da su se jedan period usluge slanja brze pošte odvijale bez zaključenog ugovora. Ministarstvo je prethodni ugovor zaključilo 19.4.2022. godine na period od dvije godine, a nakon isteka ugovora Ministarstvo je za slanje pošiljki koristilo usluge ponuđača od kog su pribavljene cijene tokom istraživanja tržišta od ponuđača koji je učestvovao u postupku i sa kojim je po okončanju postupka zaključio okvirni sporazum (koji iznos usluga je bio u tom periodu).

Zbog kasnog pokretanja procedure za usluge servisiranja vozila, izdaci za servisiranje službenih vozila iz programa VW i Škoda su, od marta 2024. godine, realizovani bez važećeg ugovora s dobavljačima. S obzirom na navedeno, konstatovali smo da ugovorni organ nije imao mogućnost kontrole fakturisanih iznosa za održavanje spomenutih vozila, tj. nije osigurao nikakve jasne parametre na osnovu kojih bi mogao pratiti tačnost fakturisanih stavki.

Također smo konstatovali da je za usluge nabavke uredskog materijala procedura pokrenuta 11 dana prije isteka okvirnog sporazuma te je novi okvirni sporazum potpisan u septembru 2024. godine, odnosno 5 mjeseci nakon isteka prethodnog okvirnog sporazuma.

PREPORUKA 36

Ministarstvo je dužno pratiti realizaciju okvirnih sporazuma/ugovora u pogledu isteka ugovora i pravovremenog pokretanja novih procedura javnih nabavki te kontrole fakturisanih cijena.

Kod praćenja realizacije ugovora i okvirnih sporazuma konstatovali smo da za uredski materijal nije uspostavljeno količinsko već samo finansijsko praćenje, što utiče na kvalitetno planiranje i pravovremeno pokretanje novih procedura javnih nabavki. Sličnu situaciju smo uočili i kod praćenja realizacije prethodnog ugovora za gorivo, ali je nakon zaključivanja novog okvirnog sporazuma (30.4.2024. godine) Ministarstvo uspostavilo praćenje i količinski i vrijednosno.

PREPORUKA 37

Ministarstvo treba, osim finansijskog, uspostaviti i količinsko praćenje zaključenih ugovora što će biti osnova za kvalitetnije planiranje u narednom periodu.

10. IT REVIZIJA

Web-stranica

Ministarstvo je donijelo Odluku o načinu funkcionisanja web-stranice Ministarstva, koja propisuje objavu podataka na istoj. Konzularne informacije se većim dijelom nalaze na web-stranici sjedišta, a specifični obrasci se nalaze na web-stranicama ambasada i konzulata. U procesu revizije je uočeno da neka predstavništva nemaju svoje web-stranice kao i da se određeni sadržaji (informacije o osoblju u ambasadama i konzulatima i sl.) ne objavljuju pravovremeno. Na osnovu prikupljenih informacija iz Odsjeka za informisanje uočeno je da 22 diplomatsko-konzularna predstavništva i 5 misija nemaju web-stranicu. Nedostatak web-

stranica generalnih konzulata ograničava mogući pristup informacijama koje su od interesa za korisnike usluga konzulata.

United Nations Development Program (UNDP) kroz projekat digitalne transformacije javnog sektora u BiH sarađuje sa Ministarstvom. U ostvarenoj komunikaciji Ministarstvo je izrazilo potrebu za implementacijom nove web-stranice za sjedište kao i potrebu dizajniranja web-stranica za DKP mrežu radi bolje komunikacije sa građanima i javnošću. UNDP je započeo projekat izrade web-portala za institucije BiH, pa tako i za Ministarstvo uključujući i sve DKP-ove. U skladu sa urađenim prototipom data je saglasnost na dizajn za web-stranice sjedišta i diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH. U toku su projektne aktivnosti implementacije novih web-stranica.

Po pitanju kreiranja web-stranica dali smo preporuku u prethodnom periodu (broj 32/23 u Tabeli 2), te smo na osnovu prethodno prezentovanog ocijenili da je realizacija iste u toku, a što će biti predmet daljeg praćenja do okončanja implementacije.

11. SUDSKI SPOROVI

Radni sporovi u DKP-ovima: Ranije pokrenuti sporovi protiv Ministarstva radi potraživanja iz radnog odnosa osoba angažovanih na osnovu ugovora o djelu u ambasadama BiH su okončani, a, prema evidencijama Ministarstva, nema novih sporova pokrenutih po ovom osnovu.

U toku 2024. godine, u skladu sa važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, u DKP-ovima su se i dalje mogli putem ugovora o djelu angažovati državljani zemlje prijema na radnim mjestima za koja je predviđeno da se mogu popunjavati lokalnim osobljem, a koji su za posljedicu imali određene sudske sporove. Ministarstvo je izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, u toku 2024. godine, uputilo na usvajanje Vijeću ministara BiH te se na usvajanje istog čeka.

PREPORUKA 38

Preporučujemo Ministarstvu da, kod angažmana stranih državljana u DKP-ovima, ima u vidu i zakonske odredbe iz oblasti radnog prava zemlje domaćina te izbjegne moguće sudske sporove pred stranim sudovima.

Pitanje prava vlasništva nad objektom – sjedištem Ministarstva

U tužbi JP Željeznice FBiH protiv Ministarstva radi utvrđivanja prava vlasništva, Pravobranilaštvo BiH je, kao zastupnik Ministarstva po zakonu, 16. 2. 2024. godine, podnijelo urgenciju za rješavanje po žalbi izjavljenoj na rješenje Općinskog suda u Sarajevu iz 2021. godine kojim je JP Željeznice FBiH upisan kao vlasnika objekta i zemljišta ispod objekta u kojem je smješteno Ministarstvo. Nakon upućene urgencije, te zahtjeva za hitno postupanje, Općinski sud u Sarajevu nije donio odluku u predmetnoj pravnoj stvari.

Istovremeno, pred Općinskim sudom u Sarajevu i dalje se vodi parnični postupak po tužbi JP Željeznice FBiH protiv BiH, Ministarstva vanjskih poslova radi naknade štete. JP Željeznice FBiH su u kontinuitetu, u toku cijele 2024. godine, isporučivale Ministarstvu račune za korištenje prostorija koje je Ministarstvo vraćalo uz napomenu da je sudski postupak i dalje u toku, osporavajući pravo vlasništva JP Željeznica FBiH na predmetnoj nepokretnosti. U toku 2024. godine tužilac se obraćao Ministarstvu zahtjevom za mirno rješavanje spora, odnosno hitnog

dogovora o utvrđivanju sporazuma o uslovima i načinu korištenja dijela zgrade. Ministarstvu su dostavljene i fakture za porezne obaveze izdate od strane Uprave za indirektno oporezivanje BiH uz stav da je nesporno uživanje usluge zakupa od strane Ministarstva, te shodno tome terete JP Željeznica za dodatno utvrđenu obavezu na ime PDV-a u ukupnom iznosu od 252.435 KM za period obuhvaćen kontrolom (od 1.11.2021. godine do 30.3.2024. godine). Željeznice također navode da dodatno utvrđena obaveza za izlazni PDV u iznosu od 252.435 KM odgovara ukupnom iznosu potraživanja JP Željeznica prema Ministarstvu u iznosu od 1.484.913.68 KM za pruženu uslugu zakupa za spomenuti period. Ministarstvo je u kontinuitetu vršilo korespondenciju sa zakonskim zastupnikom po zakonu povodom navedene pravne stvari.

Po navedenom pitanju dali smo preporuku u prethodnom periodu (preporuka broj 29/2021), te smo na osnovu prethodno prezentovanog ocijenili da je realizacije iste u toku, a što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja implementacije.

12. OSTALO – REVIZIJA DKP-ova

Procesom revizije obuhvatili smo poslovanje u ambasadama Bosne i Hercegovine u Berlinu, Kopenhagenu, Atini, Bukureštu i Sofiji, OSCE misiji u Beču i misiji BiH pri NATO u Briselu. Nakon obavljene revizije dostavili smo Ministarstvu pisma o nalazima i preporukama revizije, s napomenom da se ista dostave i revidiranim DKP-ovima.

Nalazi i nedostaci (zbirno za sve DKP-ove) odnose se na način praćenja realizacije rashoda i izvršenja budžeta u DKP-ovima čije knjiženje se vrši u sjedištu, bilansne pozicije (kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja, stalna sredstva i obaveze) te konzularno poslovanje.

13. KOMENTARI MINISTARSTVA NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je, u ostavljenom roku, dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu. U svojim komentarima, Ministarstvo je dalo osvrt na preporuke revizije u svim poglavljima izvještaja.

U većini komentara, Ministarstvo je ponovilo obrazloženja koja su već bila iznesena tokom procesa revizije i koja su uzeta u obzir prilikom sačinjavanja Nacrta izvještaja. Također su navedene aktivnosti koje je Ministarstvo već preduzelo ili namjerava preduzeti u narednom periodu, a koje će biti predmet ocjene u narednom ciklusu revizije.

Ministarstvo je izrazilo neslaganje s određenim nalazima i preporukama Ureda za reviziju (preporuke br. 7, 8, 14, 21, 28, 29, 33 i 34). Kako u prilogu komentara nisu dostavljeni novi dokazi ili činjenice koje nisu već bile poznate tokom izrade Izvještaja, navedene komentare i obrazloženja nismo prihvatili.

Djelimično je prihvaćen komentar koji se odnosio na tačku 7.1.2. „Donacije – transferi iz inostranstva“, te je rečenica koja prethodi preporuci dopunjena tako da odgovara utvrđenom činjeničnom stanju.

U ostalim dijelovima tekst ovog Izvještaja je u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu nepromijenjen.

Detaljna pojašnjenja svih komentara data su u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji, koji je dostavljen rukovodstvu Ministarstva uz konačan Izvještaj o obavljenoj reviziji za 2024. godinu.

Reviziju u Ministarstvu za 2024. godinu obavili su: Snježana Baštinac – vođa tima, Ivana Jurčević – član tima, Osman Pačuka – član tima, Aida Selimović – član tima i Ivona Beus – član tima, Slaviša Vuković – član tima, Sadmir Teskeredžić – član tima i Jovana Jošilo – član tima.

Snježana Baštinac, vođa tima i rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju je u međuvremenu penzionisana.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Nataša Avdalović, v. r.

Broj: 04-16-1-835/25

Prilozi

Prilog I – Pregled prihoda i primitaka za 2024. godinu

Prilog II – Pregled rashoda budžeta za 2024. godinu

Prilog III – Bilans stanja na 31.12.2024. godine

Pregled prihoda i primitaka za 2024. godinu

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Opis	Planirani iznos u budžetu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	9.017.000	0	9.017.000	10.295.601	114
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	9.017.000	0	9.017.000	10.295.601	114
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	175.726	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija – donacije iz inostranstva	0	0	0	175.726	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	81.628	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	81.628	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	9.017.000	0	9.017.000	10.552.955	117

Pregled rashoda budžeta za 2024. godinu

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	65.271.000	-100.000	65.171.000	56.537.653	87
Bruto plaće i naknade	34.902.000	-900.000	34.002.000	28.447.538	84
Naknade troškova zaposlenih	12.997.000	0	12.997.000	11.774.518	91
Putni troškovi	1.365.000	0	1.365.000	1.104.636	81
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	1.200.000	0	1.200.000	950.167	79
Izdaci za energiju i komunalne usluge	1.874.000	280.000	2.154.000	1.777.198	83
Nabavka materijala	538.000	0	538.000	311.661	58
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	642.000	0	642.000	416.243	65
Unajmljivanje imovine i opreme	6.479.000	0	6.479.000	6.153.120	95
Izdaci za tekuće održavanje	526.000	169.000	695.000	651.016	94
Izdaci za osiguranje	500.000	97.000	597.000	577.646	97
Ugovorene i druge posebne usluge	4.248.000	254.000	4.502.000	4.373.911	97
2. Kapitalni izdaci	2.138.000	81.628	2.219.628	1.762.692	79
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	1.876.000	81.628	1.957.628	1.588.998	81
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	262.000	0	262.000	173.694	66
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	67.409.000	-18.372	67.390.628	58.300.345	87
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	16.222.451	16.222.451	325.627	2
Adaptacija objekta uu Londonu	0	18.695	18.695	16.269	87
Rekonstrukcija i opremanje objekta za potrebe DKP BiH u Beču		2.007.294	2.007.294		0
Sanacija grijanja u Briselu		678	678		0
Adaptacija objekta uu Madridu		148.044	148.044		0
Opremanje objekata u Zagrebu, Londonu, Oslu, Madridu i Budimpešti		95.979	95.979		0
Adaptacija objekta u Budimpešti		420.571	420.571	287.202	68
Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj DKP BiH u Crnoj Gori- Podgorica		31.190	31.190	22.155	71
Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj DKP BiH u Sjevernoj Makedoniji – Skopje		1.500.000	1.500.000		0
Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj DKP BiH u Rimu i Vatikanu		5.000.000	5.000.000		0
Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj DKP BiH u Njujorku		7.000.000	7.000.000		0
6. Novčane donacije	0	188.227	188.227	181.145	96

Donacija za finansiranje redovnog rada Ambasade BiH u Ankari	0	12.501	12.501	12.501	100
Donacija za finansiranje rada Ambasade BiH u Kuvajtu		175.726	175.726	168.644	
7. Programi posebne namjene	0	6.267.770	6.267.770	0	0
Kupovina objekata za potrebe DKP BiH	0	6.267.770	6.267.770	0	0

8. Ukupno (4+5+6+7)	67.409.000	22.660.075	90.069.075	58.807.117	65
----------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-----------

Bilans stanja na 31.12.2024. godine

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Opis	31.12.2024.	31.12.2023.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	13.315.902	12.401.947	107
Novčana sredstva	9.092.478	7.989.610	114
Kratkoročna potraživanja	521.512	737.851	71
Kratkoročni plasmani	1.522.686	1.529.506	100
Interni finansijski odnosi	170.352	225.773	75
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	2.008.874	1.919.207	105
2. Stalna sredstva	60.120.875	57.574.162	104
Stalna sredstva	87.987.032	83.997.320	105
Ispravka vrijednosti	27.866.157	26.423.158	105
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	60.120.875	57.574.162	104
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	73.436.777	69.976.109	105
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	3.449.023	5.456.329	63
Kratkoročne tekuće obaveze	1.595.690	2.728.701	58
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	1.390.757	1.525.943	91
Interni finansijski odnosi	18.679	18.800	99
Kratkoročna razgraničenja	443.896	1.182.885	38
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	60.121.325	57.578.665	104
Izvori sredstava	60.121.325	57.578.665	104
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	63.570.348	63.034.994	101